



Załącznik
do uchwały Nr XLIII/265/2017
Rady Gminy Lipno
z dnia 28 czerwca 2017 r.



**2017-
2026**

STRATEGIA ROZWOJU GMINY LIPNO



Gmina Lipno

ul. Powstańców Wlkp. 9, 64-111 Lipno
www.lipno.pl

Lipno, maj 2017



FUNDACJA „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU”, POZNAŃ
www.partners.org.pl

Szanowni Państwo,

W lipcu 2016 roku podjęliśmy decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026.

Zakończenie obowiązywania poprzedniej strategii oraz dynamiczne zmiany zarówno wewnątrz samej Gminy, jak i w jej otoczeniu (zwłaszcza uruchomienie nowych unijnych środków dotacyjnych w perspektywie finansowej 2014-2020), wymagają podsumowania i oceny dotychczasowych dokonań oraz sporządzenia, zatwierdzenia i realizacji nowej Strategii.

Prace nad strategią zostały poprzedzone opracowaniem „Raportu o stanie Gminy Lipno”, którego celem było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację społeczną i gospodarczą Gminy. Raport pokazał również określone trendy rozwojowe, stając się podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny perspektyw dalszego rozwoju Gminy.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, w wyniku szerokich konsultacji społecznych (badanie ankietowe, wywiady z opiniotwórczymi mieszkańcami, spotkania, dyskusje), została wytyczona strategia Gminy, wskazująca jej wizję, czyli pożądaną stan docelowy, cele rozwojowe oraz sposoby ich osiągnięcia. W opracowaniu szczególna uwaga została zwrócona na wypracowanie kluczowych priorytetów i kierunków rozwoju Gminy, w tym kwestie sprostania oczekiwaniom mieszkańców odnośnie rozbudowy infrastruktury komunalnej i społecznej, wspierania lokalnej przedsiębiorczości oraz zapewnienia rozwoju usług społecznych na jak najwyższym poziomie.

Prace, związane z formułowaniem kierunków rozwoju Gminy i sposobów realizacji zamierzeń, były prowadzone przez szeroki zespół osób, zarówno pracowników Urzędu Gminy i jednostek gminnych, radnych, jak i reprezentantów różnych organizacji i instytucji, które na co dzień z nami współpracują.

Niniejszy program bazuje na faktycznym stanie zasobów Gminy i stanowi kontynuację dotychczasowego, wieloletniego procesu jej rozwoju. Wyznaczone w dokumencie plany realizacyjne będą zapewne modyfikowane przez zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne, ale zawsze powinny uwzględniać główne kierunki rozwoju Gminy, czyli dążenie do zapewnienia wszystkim mieszkańcom dogodnych warunków pracy, rozwoju i wypoczynku.

Dziękuję wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania tego dokumentu.

Jacek Karmiński
Wójt Gminy Lipno

**Osoby, które brały udział w pracach nad opracowaniem
Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 to:**

- Radni Gminy Lipno
- Sołtysi
- Przedsiębiorcy
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych
- Uczniowie Gimnazjum im. gen. Dezyderego Chłapowskiego w Lipnie
- Przedstawiciele Policji z Rewiru Dzielnicowych
- Przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy
- Kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych
- Pracownicy Urzędu Gminy

Koordynatorem prac nad opracowaniem dokumentu Strategii z ramienia Urzędu Gminy Lipno była Pani Monika Raczyńska, Inspektor ds. rozwoju lokalnego.

Eksperti Fundacji „Partnerzy dla Samorządu”:
Radosław Szarleja, Marta Kamińska

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	4
1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII	5
1.1. PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO.....	5
1.2. STRUKTURA STRATEGII	8
2. ANALIZA REALIZACJI DOTYCHCZASOWEJ „STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2008-2017”	11
3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	23
3.1. WYNIKI SONDAŻOWYCH BADAŃ ANKIETOWYCH	23
3.2. ANALIZA SWOT	35
4. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY	43
4.1. WIZJA GMINY	43
4.2. MISJA ROZWOJU GMINY	43
5. CELE STRATEGICZNE	45
6. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE	48
6.1. ZAŁOŻENIA I KRYTERIA WYBORU PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	48
6.2. ZESTAWIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH.....	48
6.3. ZAKRES CZASOWY PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	50
6.4. PREZENTACJA I UZASADNIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH.....	51
7. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM	92
7.1. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2017-2026 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU 2020 .	92
7.2. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2017-2026 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU	94
7.3. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2017-2026 Z WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM NA LATA 2014-2020	97
7.4. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2017-2026 Z PROGRAMEM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020	98
8. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY	101
8.1. WDRAŻANIE ZAPISÓW STRATEGII	101
8.2. MONITORING REALIZACJI STRATEGII	101
8.3. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII (EWALUACJA)	103
8.4. EWENTUALNE KOREKTY PLANU I JEGO AKTUALIZACJA.....	104
8.5. INFORMOWANIE SPOŁECZEŃSTWA	104
9. SPIS TABEL	106
10. SPIS WYKRESÓW	106
10. SPIS RYSUNKÓW	106
ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY	107
ZAŁĄCZNIK 2. RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	110

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Proces tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Lipno

Po kilku miesiącach intensywnych prac dobiegł końca proces opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026, który rozpoczął się w lipcu 2016 roku podjęciem decyzji o przystąpieniu do sporządzenia tego najważniejszego dokumentu, dotyczącego rozwoju samorządu i podpisaniem umowy między Gminą Lipno a Fundacją „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania.

Powodów takiej decyzji było kilka, a kluczowym był kończący się okres obowiązywania aktualnej strategii (na lata 2008-2017). Mimo tego, że polskie ustawodawstwo nie narzuca samorządom gminnym obowiązku posiadania strategii, to olbrzymia większość gmin przygotowuje i zatwierdza takie dokumenty, a następnie wdraża ich zapisy. Główne powody takiego postępowania wynikają z trzech podstawowych funkcji strategii. Są nimi:

- Funkcja pierwsza – uchwalona strategia to **bezpośrednia podstawa do działań** organów samorządu w tych dziedzinach i w tych zakresach, które wynikają z kompetencji samorządu.
- Funkcja druga – strategia umożliwia **pośrednie oddziaływanie** (informacyjne, inspiracyjne, mobilizujące, organizacyjne, edukacyjne, a także pomocowe) względem podmiotów autonomicznych tak, aby podmioty te poprzez swą działalność, realizowaną w imię własnych dążeń, służyły celom rozwoju gminy.
- Funkcja trzecia, mająca szczególne znaczenie w obecnej dobie, strategia to **narzędzie w staraniach o uzyskanie zewnętrznych środków pomocowych**, zwłaszcza ze źródeł Unii Europejskiej.

Ten ostatni aspekt jest szczególnie istotny w związku z uruchomieniem pod koniec 2015 roku funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Władze Gminy zdecydowały, że dokument Strategii zostanie sporządzony przez ekspertów Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania przy szerokim udziale mieszkańców i pracowników samorządu.

Proces sporządzania Strategii był więc wspólną pracą licznego grona przedstawicieli samorządu (pracowników Urzędu Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, radnych oraz lokalnych przedsiębiorców i przedstawicieli różnych grup społecznych). Charakterystyczną cechą tego procesu była szeroka partycypacja przedstawicieli różnych instytucji z terenu Gminy w określaniu możliwości rozwojowych i budowaniu programów strategicznego rozwoju.

Prace zostały podzielone na kilka etapów, których przebieg opisano poniżej. Proces ten był zgodny z podstawowymi zasadami planowania strategicznego. Model zarządzania strategicznego w literaturze przedstawiany jest przeważnie w postaci cyklu: analiza (diagnoza) → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty i aktualizacji planów.

Zgodnie z powyższym modelem, formułowanie Strategii zostało poprzedzone sporządzeniem kompleksowego „**Raportu o Stanie Gminy Lipno**”. Celem jego przygotowania było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy.

Zbieraniu niezbędnych danych poświęcono kilka następných tygodni. Praca ta była wykonywana przez pracowników Urzędu Gminy oraz wielu innych jednostek i instytucji. Zgromadzone zostały szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według stanu na dzień opracowywania Raportu, jak również za kilka lat wstecz. Dzięki temu powstała możliwość dokonywania analizy historycznej, czyli wszechstronnego porównywania poziomu rozwoju Gminy na przestrzeni ostatnich lat. Raport pokazał także pewne trendy rozwojowe i stał się podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji Strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Sporządzony Raport stał się punktem wyjścia do przygotowania Strategii Rozwoju Gminy.

Bardzo cennym, wykorzystanym w pracach nad Strategią, źródłem informacji był **sondaż ankietowy**, przeprowadzony wśród mieszkańców Gminy poprzez zamieszczenie formularza na stronie internetowej Gminy oraz rozprowadzanie ankiet w Urzędzie Gminy, sołectwach oraz poprzez młodzież szkolną. Łącznie wypełniono 324 ankiety. Ze względu na dobór próby badanie nie może być traktowane jako w pełni reprezentatywny głos lokalnej społeczności – jego cel był inny – możliwość wypowiedzenia się na temat warunków życia w Gminie i kierunków jej rozwoju przez grupę aktywnych mieszkańców. Sondaż był więc ważną, ale nie jedyną, formą partycypacji społecznej w procesie budowania Strategii.

W Rozdziale 3 zostały przedstawione wyniki badań, natomiast wzór ankiety został zamieszczony w Załączniku nr 1 (na końcu niniejszego opracowania).

Inną, bardzo ważną formą udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju Gminy, były **wywiady z przedstawicielami środowisk i grup społecznych oraz organizacji i instytucji z terenu Gminy**. Łącznie przeprowadzono indywidualne spotkania z kilkudziesięcioma osobami - kluczowymi pracownikami Urzędu Gminy, szefami jednostek gminnych i pozagminnych, radnymi, sołtysami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i młodzieżą gimnazjalną. Ich celem było poznanie opinii tych osób na temat warunków życia na terenie Gminy (stanowiły one podstawę do sporządzenia analizy SWOT) oraz propozycji ich poprawy.

Spotkanie, podsumowujące część diagnostyczną prac i wprowadzające do części planistycznej, odbyło się 8 listopada 2016 roku z udziałem grona przedstawicieli społeczności gminnej – kierownictwa i pracowników Urzędu Gminy, radnych oraz szefów jednostek i instytucji, działających na terenie Gminy.

W pierwszej części było ono poświęcone prezentacji podstawowych danych o Gminie oraz podsumowaniu diagnozy stanu Gminy (w formie analizy SWOT), zaprezentowanej w podziale na poszczególne aspekty życia Gminy. Analiza dotychczas zgromadzonych danych (informacje statystyczne, raporty, sprawozdania, ankiety, wywiady) pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno atutów (silnych stron) Gminy, jak i braków i problemów,

które zostały omówione i uzupełnione w trakcie plenarnej dyskusji. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować, planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy.

Jednym z punktów spotkania była dyskusja na temat wizji i misji rozwoju Gminy, czyli ich pożądanego obrazu docelowego oraz kierunków rozwoju i głównych działań w celu uzyskania tego stanu w przyszłości.

Następnie zaprezentowano propozycję kilkudziesięciu konkretnych działań (uporządkowanych tematycznie), których wdrożenie w okresie obowiązywania Strategii powinno w dużym stopniu przyczynić się do zaspokojenia zgłoszonych potrzeb mieszkańców i doprowadzić do zamierzonego stadium rozwoju Gminy. Zestawienie działań zostało przygotowane na podstawie wyników wywiadów, ankiet, konsultacji, analiz i obserwacji. W trakcie plenarnej dyskusji jej uczestnicy odnieśli się do propozycji i zgłosili swoje uwagi i propozycje uzupełnień.

Po spotkaniu przygotowano uporządkowane propozycje: analizy SWOT, wizji, misji, celów i projektów strategicznych, które zostały przesłane do powołanych **czterech tematycznych zespołów roboczych**, których zadaniem stało się dopracowanie powyższych elementów strategii, a następnie rozpisanie projektów strategicznych na szczegóły. Zespoły te to:

- a) Infrastruktura techniczna, ochrona środowiska i rozwój gospodarczy
- b) Oświata, kultura, sport, rekreacja, aktywność społeczna
- c) Zdrowie, pomoc społeczna i bezpieczeństwo
- d) Zarządzanie Gminą.

Każdy z zespołów roboczych osobno spotkał się z konsultantem Fundacji, wypracowując ostateczną wersję projektów.

W kolejnym etapie prac uzasadniono wybór i opisano wszystkie cele, programy i projekty strategiczne. Zaproponowano także sposób monitorowania wykonania Strategii za pomocą zestawu mierników po to, aby w każdej chwili istniała możliwość sprawdzenia, czy przyjęte zadania są realizowane terminowo i w sposób określony w dokumencie strategii.

Przygotowany i zweryfikowany przez pracowników Urzędu Gminy i radnych projekt dokumentu strategii został następnie skonsultowany z mieszkańcami on-line poprzez zamieszczenie go na stronie internetowej Gminy oraz przeprowadzenie drugiego warsztatu strategicznego w formie otwartego spotkania z mieszkańcami. Raport z konsultacji został zamieszczony w Załączniku nr 2. Jednocześnie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu zostały skierowane wnioski w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokumentu strategii. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, jak i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny potwierdzili, że projekt dokumentu nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Następnie ostateczna wersja opracowania została zaprezentowana i omówiona na wspólnej komisji Rady Gminy.

1.2. Struktura strategii

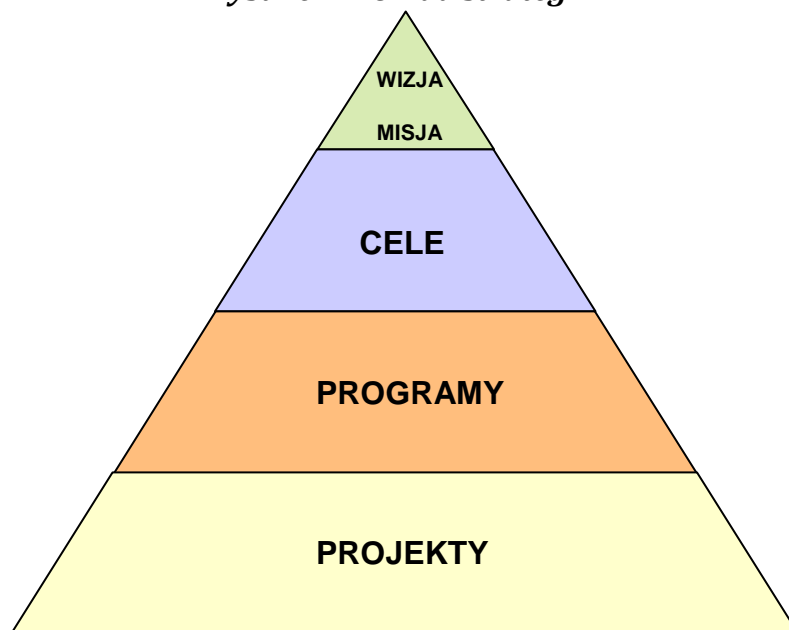
Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze.

Najważniejszym, wyjściowym elementem jest **wizja Gminy**, która określa pożądany przez mieszkańców jej wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” Gminy.

Kolejnym elementem jest **misja rozwoju Gminy**, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju Gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, czyli osiągnięcia stanu, określonego w wizji. Misja jest sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, ale przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach; strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowią wizja i misja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

1. Cele strategiczne
2. Programy strategiczne
3. Projekty realizacyjne
4. Zadania do wykonania.

Rysunek 1. Układ strategii¹

Każdy cel, program i projekt zostały w dokumencie Strategii dokładnie uzasadnione i scharakteryzowane.

Następnym, po misji poziomem, planowania są **cele strategiczne**. Wynikają one bezpośrednio z misji – konkretnie definiują kierunki rozwoju Gminy tam określone, jednocześnie pozwalają na zachowanie jasnego podziału Strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w ich wizji. Z kolei **programy strategiczne** są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. **Projekty realizacyjne** to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii. Projekty te zostały w niniejszym dokumencie szczegółowo rozpisane. Każdy projekt opatrzone opisem, w którym przedstawiono uzasadnienie jego wyboru oraz inne, ważne dla jego realizacji, informacje. Dodatkowo dla projektów opracowano zestaw niezbędnych danych, obejmujących przede wszystkim **zadania**, czyli czynności do wykonania w ramach każdego projektu. Zostały tutaj również określone inne informacje – opis beneficjentów i celu, dla którego projekt ma być realizowany, informacje o jednostce odpowiedzialnej za jego wykonanie oraz jednostkach współpracujących, a także daty realizacji poszczególnych zadań.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składają się z czterech zasadniczych faz działania:

- 1) diagnozy
- 2) planowania
- 3) wdrożenia
- 4) oceny.

¹ Źródło wszystkich rysunków, tabel i wykresów w dokumencie Strategii to opracowania własne.

Kluczowym elementem w przygotowaniu Strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ większość problemów, związanych z realizacją Strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności. Duży nacisk położono na opisanie celów, programów i poszczególnych projektów, które jako finalne „produkty” przeprowadzonych analiz i konsultacji, wynikają bezpośrednio z opisanych w pierwszej części Strategii (diagnozie Gminy) uwarunkowań rozwojowych oraz przyjętych strategicznych kierunków rozwoju Gminy.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona wszystkie przedsięwzięcia, jakie mieszkańcy chcieliby, aby były zrealizowane do 2026 roku – aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z pozyskaniem środków własnych, środków zewnętrznych oraz z wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

W rzeczywistości cele, zapisane w Strategii, nigdy nie są osiągnięte dokładnie w takim zakresie, w jakim są za pierwszym razem zaplanowane, bowiem w ciągu wielu lat realizacji przedsięwzięć strategicznych zmienia się zarówno samorząd, jak i jego otoczenie – pojawiają się nowe koncepcje, wyzwania, oczekiwania i możliwości, których konsekwencją jest zmiana lub nawet zaniechanie części pierwotnych planów, a w ich miejsce wprowadzane są inne.

2. ANALIZA REALIZACJI DOTYCHCZASOWEJ „STRATEGII ROZWOJU GMINY LIPNO NA LATA 2008-2017”

Pierwszym etapem prac nad opracowaniem „Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026” było spojrzenie wstecz – na to, co zostało zrealizowane w ciągu minionych 9 lat w ramach „Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2008-2017”, opracowanej w kwietniu 2008 roku.

Przed przystąpieniem do prac nad nową strategią została więc dokonana analiza wykonania zapisów dotychczasowej strategii w celu:

- sporządzenia zestawienia zadań, które zostały zrealizowane w całości
- identyfikacji zadań zrealizowanych częściowo - w celu poznania przyczyn niepełnego wykonania i określenia pozostałych prac, ponieważ mogą lub powinny one zostać wprowadzone do nowej strategii
- identyfikacji zadań nie rozpoczętych i wyjaśnienia przyczyn zaistniałej sytuacji
- identyfikacji zadań o charakterze ciągłym.

Realizacja „Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2008-2017” odbywała się zgodnie z jej misją:

Misją Gminy jest wysoki poziom życia mieszkańców Gminy Lipno porównywalny z poziomem życia w krajach Unii Europejskiej.

W poprzedniej Strategii wyznaczono także:

Cele strategiczne - priorytety rozwojowe:

- I. INFRASTRUKTURA I OCHRONA ŚRODOWISKA**
- II. MĄDRE, ZDROWE I ZAMOŻNE SPOŁECZEŃSTWO**
- III. PRĘŻNA I WIELOKIERUNKOWA GOSPODARKA.**

Następnie każdemu celowi strategicznemu przyporządkowano programy, w skład których wchodziły z kolei projekty strategiczne.

Syntetyczne zestawienie tych zadań z podziałem na zadania zrealizowane, nie rozpoczęte oraz ciągłe, zostało przedstawione poniżej.

Tabela 1. Informacja o realizacji Strategii rozwoju Gminy Lipno na lata 2008-2017

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
CEL STRATEGICZNY 1. INFRASTRUKTURA I OCHRONA ŚRODOWISKA			
Program 1.1. Infrastruktura komunalna			
1.1.1. Budowa i modernizacja sieci wodociągowej			
1. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Mórkowskiej w Wilkowicach	2008	Zrealizowano	
2. Budowa sieci wodociągowej w Targowisku	2008	Zrealizowano	
3. Budowa zbiorników 2x100 m3 dla stacji uzdatniania wody w Maryszewicach	2009	Zrealizowano	
4. Budowa sieci wodociągowej w Klonówcu	2009	Częściowo	Brak środków
5. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Lipowej w Wilkowicach	2009-2010	Zrealizowano	
6. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Spółdzielczej w Lipnie	2009-2010	Zrealizowano	
7. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Dworcowej w Wilkowicach	2010-2011	Zrealizowano	
8. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Jackowskiego w Lipnie	2010-2011	Częściowo	Brak środków
9. Budowa sieci wodociągowej w Górcie Duchownej	2010-2011	Częściowo	Brak środków
10. Budowa sieci wodociągowej w Mórkowie	2010-2012	Częściowo	Brak środków
11. Wymiana sieci z rur cementowo -azbestowych	2010-2015	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
12. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Ogrodowej w Lipnie	2011-2012	Częściowo	Brak środków
13. Budowa sieci wodociągowej w Gronówku	2012-2014	Częściowo	Zadanie przekazane do realizacji MPWiK Sp. z o.o. w Lesznie. Dalsza część realizowana wg planów inwestycyjnych MPWiK.

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
14. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Krańcowej w Lipnie	2014-2016	Częściowo	Brak środków
15. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Mórkowskiej w Wilkowicach	2014-2017	Częściowo	Brak środków
16. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Lipowej w Wilkowicach	2014-2017	Częściowo	Brak środków
1.1.2. Rozbudowa systemu kanalizacji			
1. Budowa kanalizacji sanitarnej w Wilkowicach rejon ul. Lipowej etap III	2008	Zrealizowano	
2. Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w Gronówku etap II	2009	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
3. Rozbudowa kanalizacji w m. Wilkowice III etap	2009	Zrealizowano	
4. Budowa kanalizacji w m. Mórkowo	2009-2010	Zrealizowano	
5. Budowa kanalizacji sanitarnej na ul. Szkolnej w Wilkowicach	2009-2010	Zrealizowano	
6. Budowa kanalizacji w m. Lipno	2010-2011	Zrealizowano	
7. Budowa kanalizacji sanitarnej w innych miejscowościach Gminy	2015-2017	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
1.1.3. Rozbudowa sieci gazowej			
1. Rozbudowa sieci gazowej w Wilkowicach	2008-2009	Zrealizowano	
2. Budowa sieci gazowej w Mórkowie i Lipnie	-	Nie zrealizowano	Ewentualna realizacja wg planów Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.
1.1.4. Rozwój systemu selekcji odpadów stałych			
1. Selektywna zbiórka odpadów w miejscu wytwarzania	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane w imieniu Gminy przez KZGRL

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2. Zbiórka odpadów elektrycznych/ elektronicznych	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane w imieniu Gminy przez KZGRL
3. Realizacja „Gminnego Programu Utylizacji Azbestu”	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane co roku
1.1.5. Edukacja ekologiczna mieszkańców			
1. Prowadzenie akcji o charakterze uświadamiającym na spotkaniach z mieszkańcami	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	W latach wcześniejszych prowadzone na zebraniach wiejskich przez przedstawiciela MZO na temat segregacji odpadów, itp.
2. Konkursy ekologiczne w szkołach	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Co roku realizowany konkurs związany ze zbieraniem baterii
3. Udział w akcjach - „Sprzątanie świata”, „Pomóżmy kasztanowcom”, itp.	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Gmina bierze cyklicznie udział
Program 1.2. Drogownictwo i transport			
1.2.1. Budowa dróg gminnych, poprawa stanu dróg istniejących oraz budowa kanalizacji deszczowej			
1. Odnowa nawierzchni asfaltowej dróg gminnych w Klonówcu, Mórkowie, Lipnie, Smyczynie, Górcie Duchownej, Goniembicach, Wilkowicach, Wyciążkowie i Żakowie	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zrealizowane w: Klonówcu i Mórkowie
2. Budowa kanalizacji deszczowej na osiedlu w Lipnie	2009	Częściowo	Nie zrealizowano na ul. Wiosennej
3. Budowa dróg na osiedlu w Lipnie	2010-2012	Częściowo	Zrealizowano: częściowo ul. Nowa, Słoneczna, Jesienna. Brak dofinansowania.
4. Budowa dróg gminnych	2013-2017	Częściowo	Zrealizowano: częściowo ul. Boczna. Brak dofinansowania.
1.2.2. Budowa chodników i oświetlenia			
1. Budowa i uzupełnianie oświetlenia w Lipnie, Wyciążkowie, Wilkowicach, Górcie Duchownej, Gronówku i Klonówcu	Zadanie ciągłe	Kontynuowane	

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2. Budowa chodnika na ul. Lipowej w Wilkowicach	2009-2010	Nie zrealizowano	Zamiast budowy chodnika zrealizowano budowę ścieżki rowerowej
3. Budowa chodnika z odwodnieniem w Goniembicach	2011-2012	Częściowo	Zrealizowano ok. 150 m
4. Odbudowa chodników w Koronowie	2014-2015	Zrealizowano	
5. Budowa chodników i odbudowa istniejących na drogach powiatowych w Lipnie, Radomicku, Targowisku, Gronówku, Wyciążkowie, Wilkowicach i Żakowie	-	Częściowo	Zrealizowano: Lipno, ul. Powstańców Wlkp.; Targowisko; Gronówko ok. 150 m; Żakowo
1.2.3. Budowa ścieżek rowerowych			
1. Budowa ścieżki rowerowej Lipno – Leszno wzdłuż drogi nr 5	-	Nie zrealizowano	Brak środków
1.2.4. Poprawa stanu dróg powiatowych			
1. Odbudowa nawierzchni w Górcie Duchownej, Targowisku, Wilkowicach i Radomicku	-	Częściowo	Zrealizowano: Górka Duchowna
2. Przebudowa skrzyżowania w Żakowie wraz z modernizacją drogi Żakowo – Górka Duchowna	-	Częściowo	Zrealizowano: przebudowa skrzyżowania i częściowa modernizacja drogi w Żakowie
3. Odnowa z przebudową tzw. „piekielka” w Wyciążkowie	-	Zrealizowano	
Program 1.3. Regulacja stosunków wodnych			
1.3.1. Melioracje			
1. Pomoc Gminy w zakresie małej retencji	Zadanie ciągłe	Nie zrealizowano	Brak środków

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
1.3.2. Budowa sztucznego zbiornika			
1. Budowa sztucznego zbiornika w Boguszynie	-	Nie zrealizowano	Brak środków
CEL STRATEGICZNY 2. MĄDRE, ZDROWE I ZAMOŻNE SPOŁECZEŃSTWO			
Program 2.1. Oświata, kultura i sport			
2.1.1. Poprawa bazy lokalowej przedszkola			
1. Termomodernizacja budynku przedszkola w Lipnie	2009 - 2010	Zrealizowano	
2. Budowa przedszkola - oddział w Wilkowicach	2010 - 2011	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
2.1.2. Poprawa bazy lokalowej szkolnictwa			
1. Rozbudowa budynku Gimnazjum w Lipnie II etap	2009-2010	Nie zrealizowano	Brak potrzeby
2. Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej i oddziału przedszkola w Goniemicach	2009 - 2010	Nie zrealizowano	Do realizacji w 2017 r. - budynek SP
3. Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Lipnie	2011	Nie zrealizowano	Do realizacji w 2017 r.
4. Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Wilkowicach	2011	Nie zrealizowano	Do realizacji w 2018 r.
2.1.3. Budowa sal gimnastycznych			
1. Budowa hali sportowej w Lipnie	2009-2010	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2. Budowa sali gimnastycznej w Wilkowicach	2011-2012	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
2.1.4. Rozbudowa bazy kulturalno-sportowo-rekreacyjnej			
1. Modernizacja i wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie	2009	Zrealizowano	
2. Budowa parkingu przy GOK	2008-2010	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
3. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Lipnie	2011	Zrealizowano	ORLIK
4. Budowa świetlicy wiejskiej z zapleczem sportowo - rekreacyjnym Goniembicach	2009	Zrealizowano	
5. Budowa świetlicy wiejskiej z zapleczem sportowo - rekreacyjnym w Klonówcu	2009	Zrealizowano	
6. Modernizacja Domu Strażaka w Wilkowicach	2012	Zrealizowano	
7. Rozbudowa sali wiejskiej w Smyczynie	2010	Zrealizowano	
8. Odbudowa Wiatraka w Wilkowicach	2010-2013	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
9. Rozbudowa bazy sportowej w Wilkowicach – boisko	Do ustalenia	Zrealizowano	
10. Budowa świetlicy wiejskiej z zapleczem sportowo - rekreacyjnym w Koronowie	2015-2017	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania
2.1.5. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży			
1. Organizacja spotkań autorskich, akcji – czytelniczych, Cała Polska Czyta Dzieciom, lato dla dzieci	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Organizowane co roku

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2. Realizacja projektu „Wesołe wakacje”	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Wyjazdowe turnusy dla dzieci i młodzieży
3. Realizacja projektu KIM 2 (Klub Inicjatyw Młodzieżowych)	Zadanie ciągłe	Nie zrealizowano	
4. Dodatkowe zajęcia kół zainteresowań w Lipnie, Wilkowicach i Górcie Duchownej	Zadanie ciągłe	Częściowo	W Wilkowicach i Górcie Duchownej – brak. Goniembice – sekcja plastyczna. Lipno – sekcja wokalna, taneczna, nauka gry na instrumentach, możoretka, aerobik, sekcja plastyczna, zumba, j.angielski, chór Rapsodia i dwa zespoły dziecięce, młodzieżowe.
2.1.6. Zagospodarowanie czasu wolnego dorosłych			
1. Organizacja spotkań autorskich, wieczorów literackich, wystaw, zajęć dla Koła Gospodyń Wiejskich	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Do 2015 r. realizowane co roku
2. Ogólnopolski Festiwal Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych im. Jerzego Samelczaka	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane co roku
Program 2.2. Zdrowie			
2.2.1. Profilaktyka zdrowotna			
1. Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży - wad postawy, próchnicy zębów, itd.	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane co roku
2. Programy profilaktyczne dla dorosłych - raka piersi, prostaty, chorób płuc, itd.	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Realizowane co roku
2.2.2. Usuwanie barier architektonicznych			
1. Przystosowanie modernizowanych budynków użyteczności publicznej dla potrzeb osób niepełnosprawnych	2009-2017	Częściowo	Zrealizowano: GOK, świetlica Goniembice, świetlica Klonówek, świetlica Smyczyna, świetlica Radomicko, Dom Strażaka Wilkowice
2. Dostosowanie budynku Ośrodka Zdrowia w Lipnie do obowiązujących wymogów	2011-2012	Nie zrealizowano	Budynek sprzedano
3. Termomodernizacja i rozbudowa budynku Urzędu Gminy w Lipnie	2009-2011	Nie zrealizowano	Brak dofinansowania

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
Program 2.3. Bezpieczeństwo			
2.3.1. Bezpieczeństwo na drogach			
1. Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Powstańców Wlkp. z Leszczyńską	-	Nie zrealizowano	Jest sygnalizacja świetlna
2. Rozwiązanie problemu przejścia dla pieszych przez drogę nr 5 w Lipnie	-	Zrealizowano	
2.3.2. Uzupełnianie sprzętu OSP i Policji			
1. Zakup sam. pożarniczego dla OSP Lipno	2009	Zrealizowano	
2. Zakup radiowozu	2010	Zrealizowano	
3. Zakup sam. pożarniczego dla OSP Wilkowice	2011	Nie zrealizowano	W 2015 r. jednostka otrzymała samochód używany z KMPSP w Lesznie
2.3.3. Poprawa bazy lokalowej OSP			
1. Wykonanie zaplecza sanitarno – socjalnego przy OSP Lipno	2008	Zrealizowano	
2. Rozbudowa Remizy OSP w Wilkowicach	2008-2011	Zrealizowano	
2.3.4. Pomoc sąsiedzka			
1. Prelekcje na zebraniach wiejskich na temat współpracy sąsiedzkiej	Zadanie ciągłe	Nie zrealizowano	

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
Program 2.4. Pomoc społeczna			
2.4.1. Pomoc dziecku i rodzinie			
1. Rozwój bazy żywieniowej w szkołach	2008 - 2010	Częściowo	Zakupiono sprzęt do wszystkich szkół, niezbędny do przechowywania lub podgrzewania żywności
2. Wprowadzenie i realizacja kontraktów socjalnych	2008 - 2017	Zadanie ciągłe	
3. Utworzenie poradnictwa specjalistycznego przy GOPS	2009-2017	Zadanie ciągłe	Prawnik, psycholog, terapeuta
4. Wzmocnienie bazy lokalowej i kadrowej GOPS Lipno	2009 - 2017	Częściowo	Zrealizowano: szkolenia, remont części pomieszczeń
5. Organizacja lokalnych kampanii społecznych przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2010 - 2017	Częściowo	Zrealizowano jedną kampanię w 2011 r.
2.4.2. Pomoc osobom starszym			
1. Wsparcie merytoryczne Klubów Seniora przy aplikowaniu o środki pozabudżetowe	2008 - 2010	Nie zrealizowano	Brak środków
2. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób starszych	2009 - 2017	Nie zrealizowano	Brak środków i bazy lokalowej
3. Utworzenie i realizacja usług opiekuńczych	2009 - 2017	Zadanie ciągłe	
4. Utworzenie bazy wolontariackiej w zakresie pomocy sąsiedzkiej	2010 - 2017	Nie zrealizowano	Brak osób chętnych
5. Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla osób starszych	2010 - 2017	Nie zrealizowano	Brak środków i bazy lokalowej

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2.4.3. Pomoc osobom niepełnosprawnym			
1. Wsparcie przy tworzeniu spółdzielni socjalnej	2009 - 2017	Częściowo	Zrealizowano: szkolenia pracowników
2. Prowadzenie poradnictwa zawodowego	2009 - 2017	Zrealizowano	
3. Utworzenie bazy wolontariackiej	2010 - 2017	Nie zrealizowano	Brak osób chętnych
CEL STRATEGICZNY 3. PRĘŻNA I WIELOKIERUNKOWA GOSPODARKA			
Program 3.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego			
3.1.1. Przygotowanie terenów pod aktywizację gospodarczą			
1. Sporządzenie planu pod zabudowę obiektów wielkopowierzchniowych oraz obsługi komunikacji	2008	Zrealizowano	W rejonie drogi krajowej nr 5
2. Sporządzenie planów zagospodarowania pod elektrownie wiatrowe	2010	Nie zrealizowano	W referendum (2011 r.) mieszkańcy opowiedzieli się za nielokalizowaniem na terenie Gminy elektrowni wiatrowych
3.1.2. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe			
1. Sporządzanie planów pod zabudowę mieszkaniową, zabud. mieszk. z tow. nieuciążliwą dział. gosp., obiekty użyteczności publicznej	Zadanie ciągłe	Zadania ciągłe	
Program 3.2. Promocja Gminy			
3.2.1. Promocja inwestycyjna			
1. Promocja terenów inwestycyjnych	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Strona internetowa Gminy, Baza Ofert Inwestycyjnych Woj. Wlkp. prowadzona przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski

Nazwa projektu i zadań w ramach projektów	Planowany w Strategii termin wykonania	Faktyczna realizacja zadania	Uwagi
2. Opracowanie planów nazw ulic poszczególnych miejscowości oraz całej Gminy	Zadanie ciągłe	Zrealizowano	Opracowanie i udostępnienie Systemu Informacji Przestrzennej na www.lipno.pl
3.2.2. Promocja turystyczna i wspieranie agroturystyki			
1. Budowa szlaku konnego w ramach sieci szlaków na terenie powiatu	2008-2010	Nie zrealizowano	
2. Promocja istniejących szlaków turystycznych	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie realizowane przez Organizację Turystyczną Leszno – Region, do której należy Gmina
3. Pomoc Gminy w promocji gospodarstw agroturystycznych	Zadanie ciągłe	Nie zrealizowano	
4. Budowa infrastruktury na szlakach – miejsca postoju, itp.	2010 – 2013	Nie zrealizowano	
3.2.3. Rozwój współpracy z gminami partnerskimi			
1. Sformalizowanie i rozwój współpracy z gminami zagranicznymi	Zadanie ciągłe	Nie zrealizowano	
2. Rozwój współpracy z organizacjami, gminami sąsiednimi	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe w ramach m.in. Organizacji Turystycznej Leszno – Region, Stowarzyszenia Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu Powiatu Leszczyńskiego. Ponadto na wsparcie realizacji zadań pożytku publicznego Wójt Gminy Lipno ogłasza coroczny konkurs dla organizacji pozarządowych i stowarzyszeń.

Analiza realizacji zadań, założonych do wykonania w poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Lipno pokazuje, że większość przedsięwzięć, które postawiła przed sobą Rada Gminy w 2008 roku, zostało wykonanych w całości lub, z uwagi na ich złożony charakter – częściowo.

Istotną grupę projektów realizowanych w ramach Strategii stanowią zadania o charakterze ciągłym i z tego powodu można mówić o ich bieżącym wykonywaniu. Zostały one uwzględnione w propozycjach działań w nowej strategii.

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

3.1. Wyniki sondażowych badań ankietowych

3.1.1. Organizacja badań

Prace nad przygotowaniem najważniejszego dokumentu planistycznego – Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017–2026, prowadzono przy uwzględnieniu udziału społecznego. Jedną z form partycypowania była możliwość wypełnienia formularza badania ankietowego, dotyczącego oceny obecnych warunków życia na terenie Gminy oraz oczekiwanych przez badanych kierunków jej dalszego rozwoju.

W badaniu wzięły udział 324 osoby z terenu Gminy. Formularz ankiety składał się z 6 pytań tematycznych, podzielonych na dwa aspekty problemowe. W pierwszej części respondenci oceniali obecne warunki życia w Gminie, w drugiej natomiast wskazywali na najważniejsze działania do przeprowadzenia. W celu uwzględnienia szerszego zakresu tematycznego badanie rozpoczyna rozbudowany moduł macierzowy, w którym badani nadawali podanym stwierdzeniom odpowiednie oceny wg 5-stopniowej skali (ocena bardzo dobra, dobra, przeciętna, zła, bardzo zła lub odpowiedź „nie mam zdania”).

Przyjęto, że cel badania zostanie osiągnięty, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- badani ocenią warunki życia w Gminie
- określone zostaną pozytywne i negatywne aspekty życia w Gminie
- wskazane zostaną najbardziej oczekiwane działania inwestycyjne i nieinwestycyjne na terenie całej Gminy
- respondenci wskażą najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania
- badani wskażą dodatkowe uwagi i opinie
- respondenci wypełnią metryczkę.

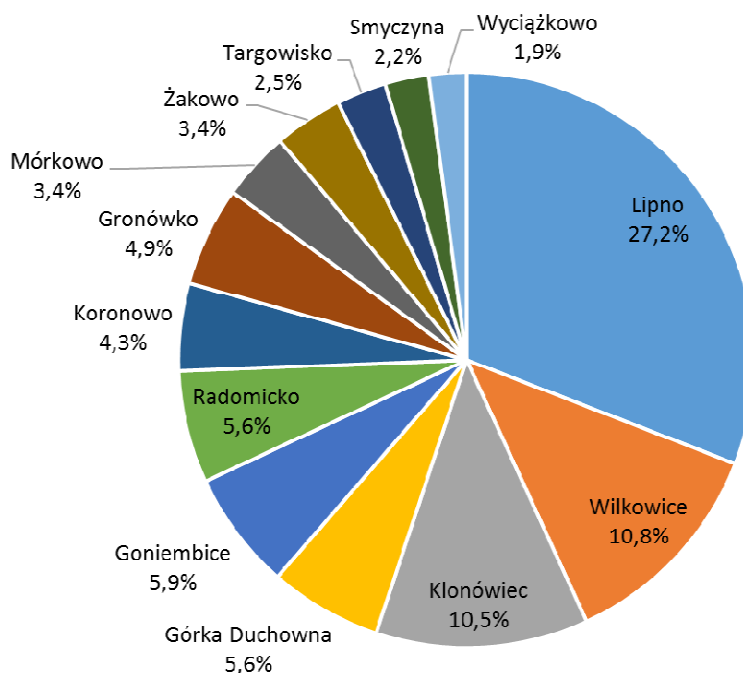
a) Czas i teren badań

Badanie miało miejsce w okresie od sierpnia do października 2016 roku. Tradycyjne formularze papierowe ankiety były dostępne dla klientów Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych samorządu oraz ich pracowników, a także przekazane, poprzez uczniów, rodzicom do szkół z terenu Gminy. Ankieta w formie elektronicznej znalazła się na stronie internetowej gminy Lipno pod linkiem: strategia-lipno.badanie.net. Biorąc to pod uwagę można stwierdzić, iż ankieta była powszechnie dostępna, a terenem badań był obszar całej Gminy.

Z odpowiedzi badanych wynika, iż w ankiecie brali udział przedstawiciele prawie wszystkich miejscowości z terenu Gminy, co prezentuje poniższy wykres. Najliczniej reprezentowani są mieszkańcy sołectw: Lipno (27%), Wilkowice (10,8%) oraz Klonówiec (10,5%). W badanej grupie zabrakło mieszkańców sołectw Ratowice i Sulejewo, jednak miejscowości te zamieszkuje jedynie 3% mieszkańców Gminy. Ze

względu na wielkość tych miejscowości oraz reprezentatywność badania, należy uznać, że analizą objęto cały obszar Gminy.

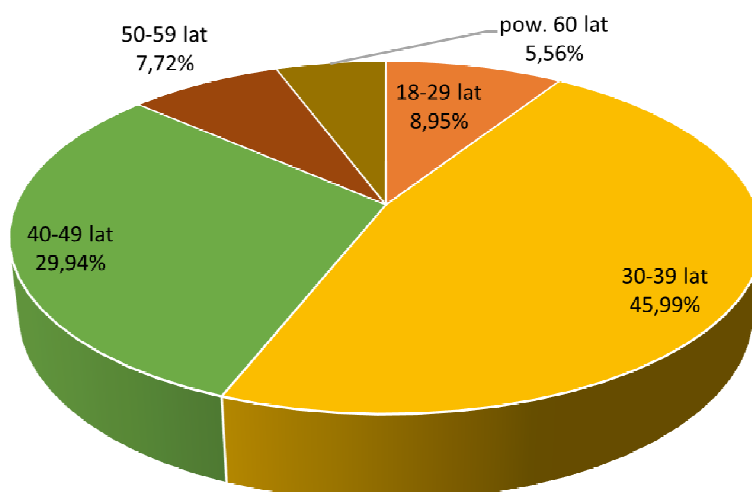
Wykres 1. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety



Zdecydowana większość, bo aż 50% badanych deklaruje, iż zamieszkuje obszar Gminy od ponad 20 lat. Spory udział jest także respondentów zamieszkujących tu od 11 do 20 lat (22,5%). Udział w badaniu tak sporej liczby osób osiadłych na tym obszarze od dłuższego czasu zwiększa autentyczność zebranych ocen. Mieszkańcy ci bardzo silnie związani są ze społecznością lokalną oraz trafniej diagnozują występujące problemy i potrzeby.

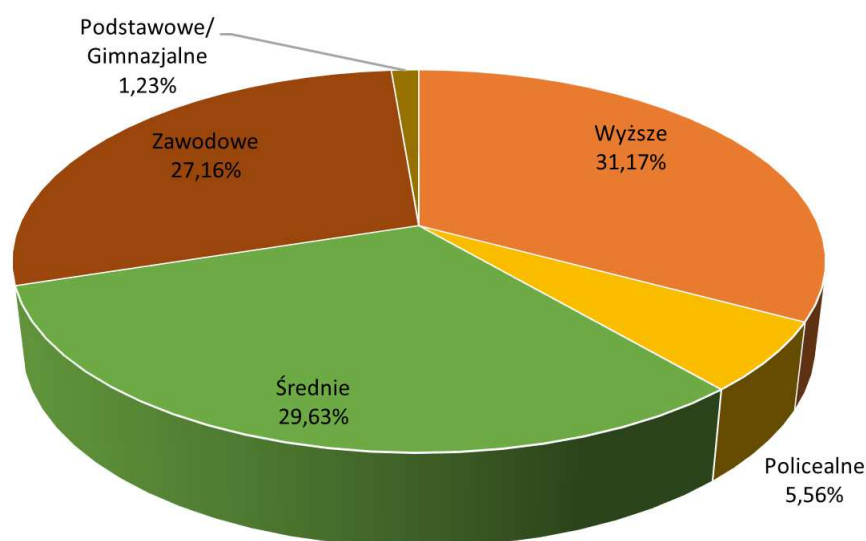
b) Charakterystyka grupy badawczej

W badanej grupie dominowały kobiety, stanowiąc ponad 62% respondentów. Ankietowani reprezentują wszystkie przedziały wiekowe, co pokazuje kolejny wykres. Rozkład badanych według tego kryterium wskazuje na przewagę najmłodszych osób, w wieku 18-29 lat, których udział wyniósł blisko 33%. Najmniej liczną grupą okazali się mieszkańcy z najstarszej grupy – powyżej 60 lat, stanowiący jedynie 3% ankietowanych.

Wykres 2. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym

Panie dominują w prawie wszystkich grupach wiekowych, a największą ich przewagę odnotowano w kategorii 30-39 lat.

Analiza badanej grupy, uwzględniająca poziom wykształcenia respondentów, została graficznie przedstawiona poniżej.

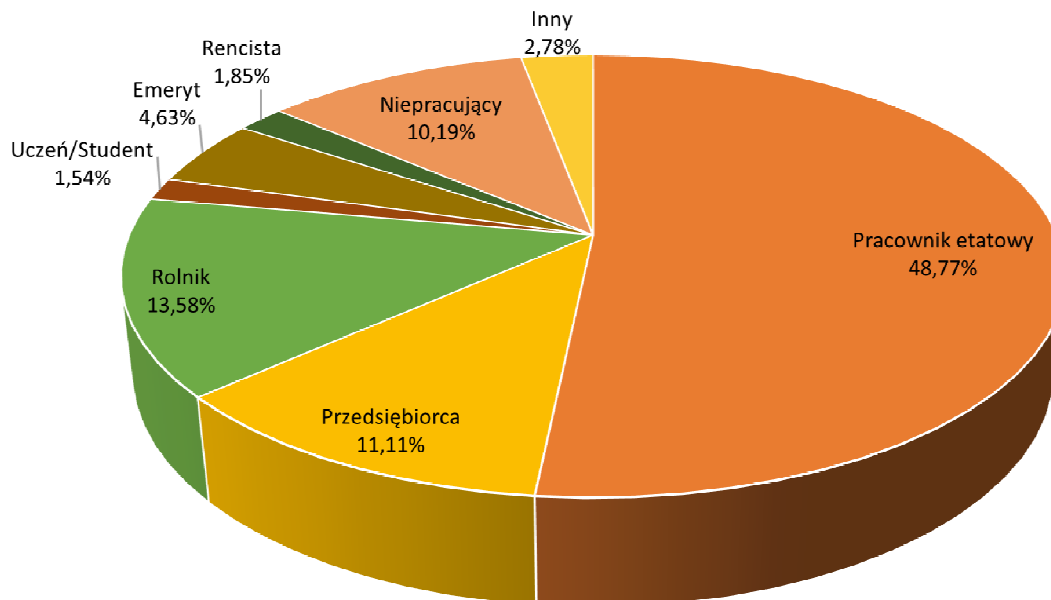
Wykres 3. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców

Najliczniej w badaniu reprezentowani byli mieszkańcy z wykształceniem wyższym, ponad 31%. Nieco mniejszy był udział osób z wykształceniem średnim (blisko 30%) oraz zawodowym (29%). Ankiety wypełniło 5,6% mieszkańców z wykształceniem policealnym oraz najmniej, tj. niewiele ponad 1%, z podstawowym/gimnazjalnym.

W dominującej grupie respondentów z wykształceniem wyższym przeważają kobiety (60%). Wśród badanych pań dominują osoby z wykształceniem średnim (33,6%), wyższym (29,7%) oraz zawodowym (23%). Badani mężczyźni to przede wszystkim osoby z wykształceniem wyższym (36%), zawodowym (32,4%) oraz średnim (25%).

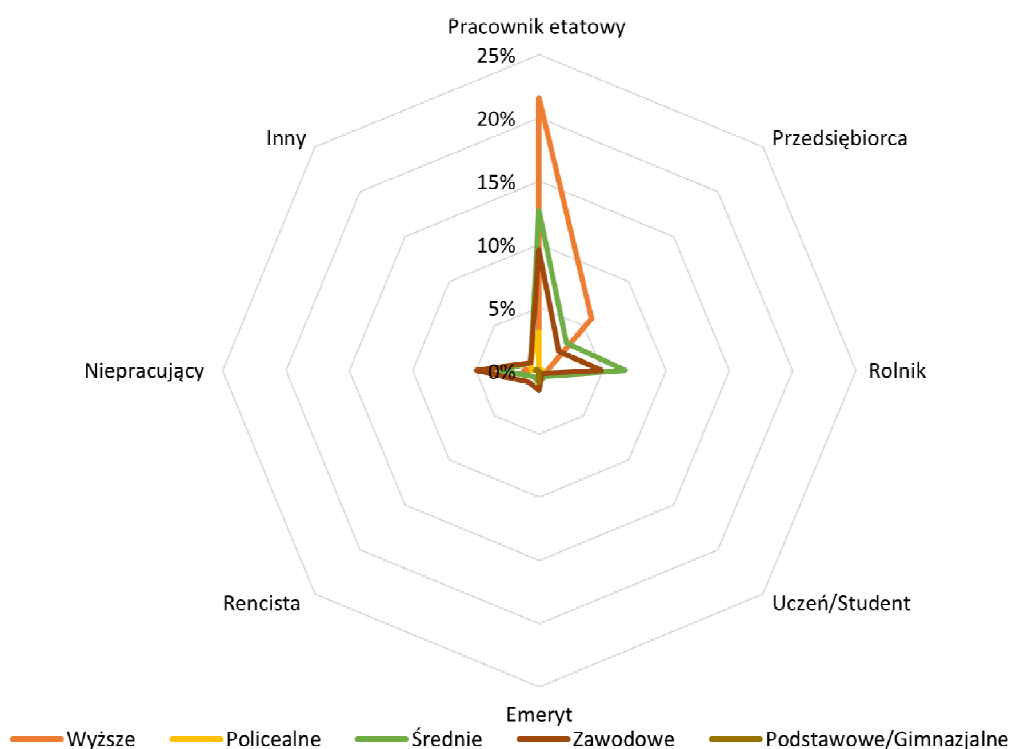
Ukazana na kolejnym wykresie struktura zawodowa osób, biorących udział w ankiecie, wskazuje na przewagę pracowników etatowych (48,8%), mniejszy jest udział rolników (13,6%), przedsiębiorców (11%) oraz osób niepracujących (10%).

Wykres 4. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy



Dla szerszego przedstawienia badanych w ankiecie mieszkańców Gminy przedstawiono także wykres zestawienia wykształcenia respondentów z ich statusem ekonomicznym.

Wykres 5. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia



Osoby z wykształceniem wyższym to głównie pracownicy etatowi, stanowiący 22% ogółu badanych oraz 69% respondentów z tym wykształceniem. Najwyższy poziom wykształcenia dominuje również wśród przedsiębiorców (53%). Badani z wykształceniem średnim to osoby pracujące na etacie (42,7%), rolnicy (23%), przedsiębiorcy oraz osoby niepracujące (po 10,4%). Respondenci, którzy ukończyli szkoły zawodowe, to w 35% pracownicy etatowi, rolnicy oraz pracownicy etatowi (po 18%).

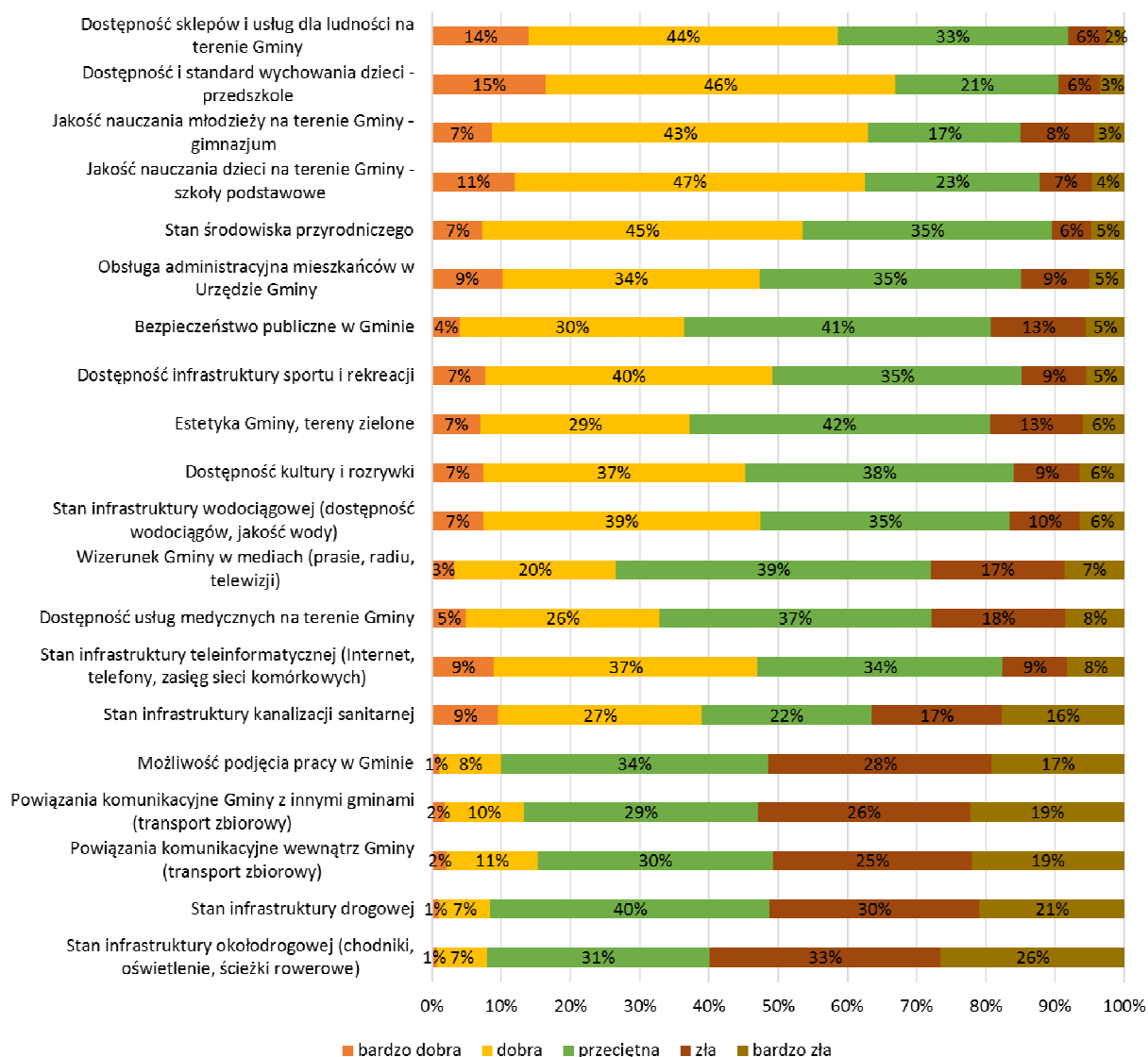
3.1.2. Ocena warunków życia w Gminie Lipno

Badani, określając warunki życia w Gminie, odpowiadali na 3 pytania. W pierwszym z nich proszono o ocenę, w 5-stopniowej skali, od „bardzo dobre” do „bardzo złe”, wybranych elementów składających się na ich sytuację bytową. Do oceny wyłoniono 20 zagadnień, takich jak: infrastruktura, edukacja, zdrowie, oferta spędzania wolnego czasu (kultura, rozrywka, sport, rekreacja), sektor usług, estetyka Gminy, czy powiązania komunikacyjne Gminy. Odpowiedzi przedstawiono na kolejnym wykresie, dla ułatwienia analizy usunięto wskazania odpowiedzi „nie mam zdania”.

Mieszkańcy Gminy Lipno najlepiej oceniają *Dostępność i standard wychowania dzieci - przedszkola* (15% ocen „bardzo dobrych” i 46% „dobrych”) oraz *Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy* (14% ocen „bardzo dobrych” i 44% „dobrych”). Sporą liczbę bardzo pozytywnych wskazań mają także odpowiedzi: *Jakość nauczania dzieci na terenie Gminy - szkoły podstawowe* (11% ocen „bardzo dobrych” i 47% „dobrych”) oraz *Obsługa administracyjna mieszkańców w Urzędzie Gminy* (9,3% ocen „bardzo dobrych” i 34% „dobrych”). Badani ocenili „dobrze” kwestie związane ze *Stanem środowiska przyrodniczego* (45% badanych) oraz *Jakość nauczania młodzieży na terenie Gminy - gimnazjum* (43% odpowiedzi).

Z drugiej perspektywy, uwzględniając mniej pozytywne elementy życia w Gminie, mieszkańcy najgorzej ocenili: *Stan infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe)* (26% ocen „bardzo zła” oraz 33% „zła”), *Stan infrastruktury drogowej* (21% ocen „bardzo zła” oraz 30% „zła”), *Powiązania komunikacyjne Gminy z innymi gminami (transport zbiorowy)* (19% ocen „bardzo zła” oraz 26% „zła”) oraz *Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy (transport zbiorowy)* (19% ocen „bardzo zła” oraz 25% „zła”). Badani „źle” ocenili także *Możliwość podjęcia pracy w Gminie* (28%).

Wykres 6. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Lipno (procent wskazań)

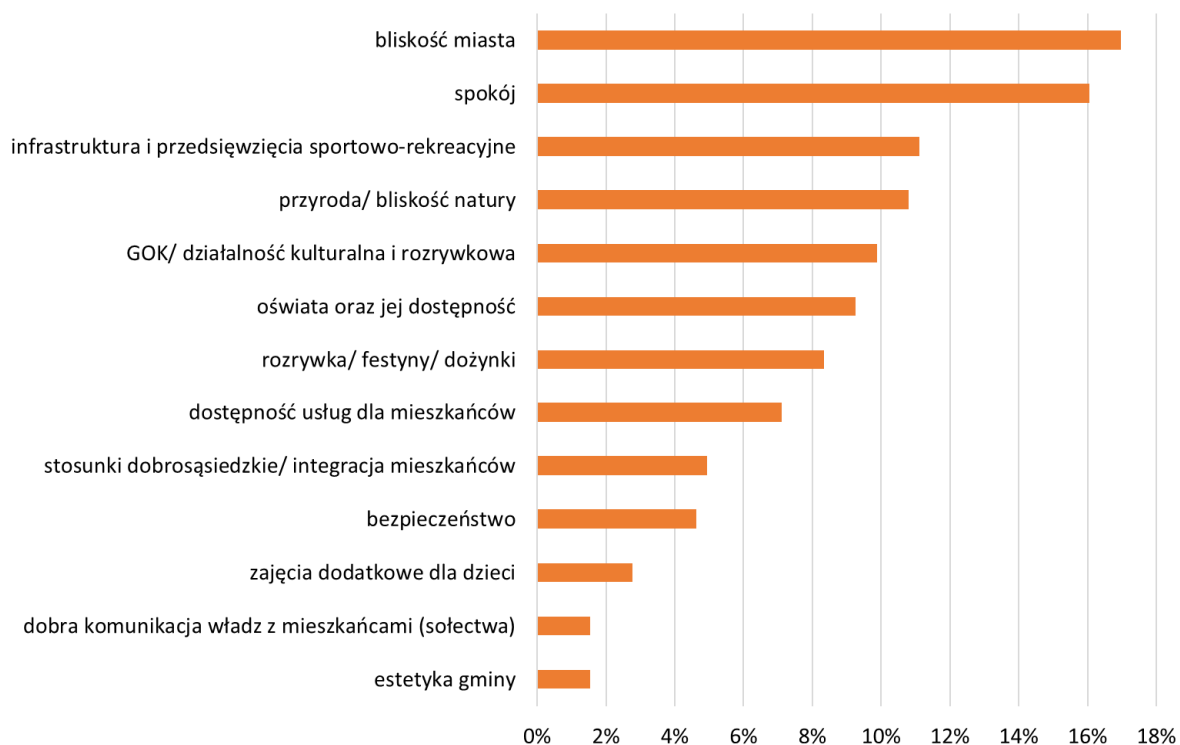


3.1.3. Silne i słabe strony Gminy

W kolejnych dwóch pytaniach badani byli proszeni o wskazanie najważniejszych, ich zdaniem, pozytywnych elementów oraz problemów, związanych z życiem w Gminie Lipno. Były to pytania otwarte – respondenci mieli swobodę we wpisywaniu własnych uwag.

Najczęściej podawane odpowiedzi, związane z pozytywnymi aspektami, przedstawiono na poniższym wykresie. Mieszkańcy najbardziej cenią sobie bliskość miasta (Leszna) oraz dobre połączenie drogowe z głównymi ośrodkami (17%). Ankietowani wskazywali często na Gminę jako miejsce zamieszkania w spokojnej i cichej lokalizacji (16%), w otoczeniu przyrody (blisko 11%). Respondenci doceniają również dostępną na terenie Gminy infrastrukturę sportową i rekreacyjną oraz organizowane wydarzenia, rajdy, zawody oraz turnieje (11%).

Wykres 7. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Lipno (% odpowiedzi respondentów)

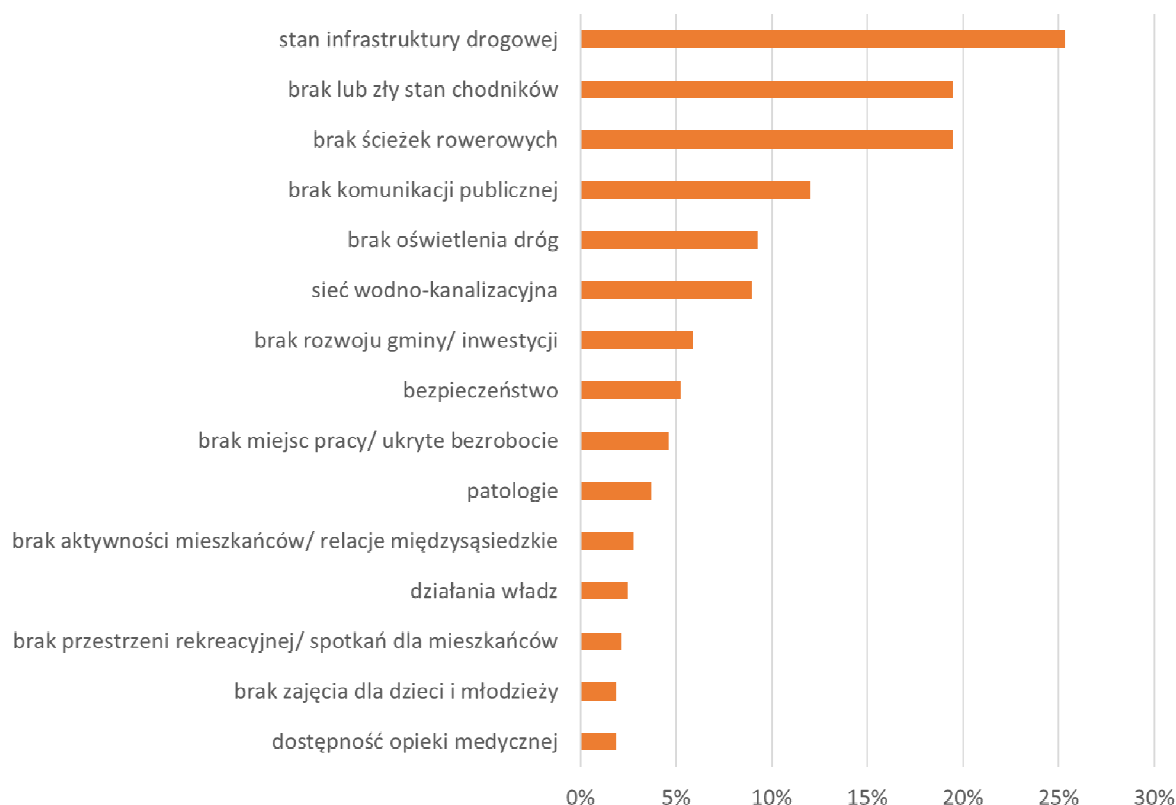


Badani wysoko oceniają działalność Gminnego Ośrodka Kultury oraz dostępność na terenie Gminy wydarzeń kulturalnych (10%), a także poziom i dostępność oświaty (9,3%).

Na to pytanie otwarte respondenci udzielili 350 odpowiedzi.

Kolejne pytanie to całkiem odmienna perspektywa postrzegania Gminy przez mieszkańców. Proszono w nim badanych o wskazanie najważniejszych problemów, negatywnych aspektów życia w Gminie Lipno. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi, przedstawionych na poniższym wykresie, pojawiały się głównie wskazania na stan infrastruktury drogowej (25%) oraz okołodrogowej, jak: brak lub zły stan chodników (19,4%), brak ścieżek rowerowych (19,4%) oraz brak oświetlenia dróg (9,3%).

Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w Gminie Lipno (% odpowiedzi respondentów)



Badani podkreślali bardzo problemową dla nich kwestię braku wystarczającej komunikacji publicznej na terenie Gminy oraz połączeń z Leszmem (12%). Respondenci zwracali uwagę na brak dostrzegalnych działań zmierzających do rozwoju Gminy oraz realizacji nowych inwestycji (blisko 6%).

Niepokojąca jest mnogość wskazań na brak poczucia bezpieczeństwa (5,2%), powodowany m.in. opieszałością Policji, wzrostem liczby przestępstw, a także rozwojem zjawisk patologicznych (blisko 4%), które zostały wskazane na wykresie jako odrębna kategoria. Najczęściej dostrzeganą bez badanych patologią, wskazaną w ankiecie, jest alkoholizm.

W tym aspekcie uzyskano 407 wskazań.

3.1.4. Najważniejsze działania inwestycyjne i nieinwestycyjne

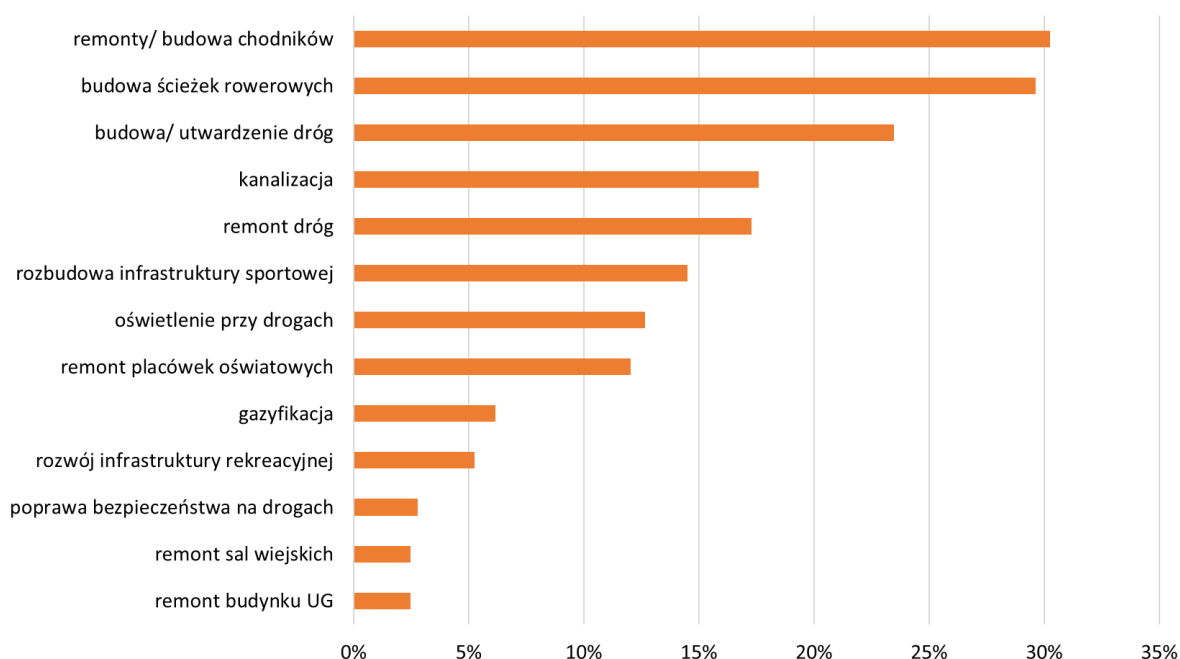
Po zdefiniowaniu najważniejszych problemów, badani zostali poproszeni o wskazanie najważniejszych, ich zdaniem, działań do przeprowadzenia na terenie Gminy. Podzielono je na przedsięwzięcia inwestycyjne i nieinwestycyjne.

Najistotniejsze działania związane z rozwojem infrastruktury w Gminie Lipno, wskazane przez badanych, zostały przedstawione na kolejnym wykresie. Najczęściej pojawiające się potrzeby to poprawa infrastruktury okołodrogowej w postaci remontów i budowy chodników (30%) oraz budowy dodatkowych ścieżek rowerowych (29,6%). Na kolejnych miejscach plasują się potrzeby związane z infrastrukturą drogową, utwardzeniem obecnie wykorzystywanych dróg gruntowych oraz budową nowych na

osiedlach (23,5%), remontem już istniejącego układu komunikacyjnego (17,3%), uzupełnieniem oświetlenia drogowego (12%) zwiększeniem bezpieczeństwa poprzez dodatkowe oznaczenia, pasy, barierki i progi spowalniające (2,8%).

Mieszkańcy, wśród najpilniejszych inwestycji, wymieniają także potrzebę rozbudowy sieci infrastruktury kanalizacyjnej (17,6%) oraz gazowej (6,2%).

Wykres 9. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)



Wśród odpowiedzi nie wymienionych na wykresie, ze względu na proporcjonalnie niewielką liczbę wskazań, pojawiły się zagadnienia związane z: rozwojem oferty zajęć sportowych, zwiększeniem dostępności opieki medycznej oraz budową tanich mieszkań do wynajęcia.

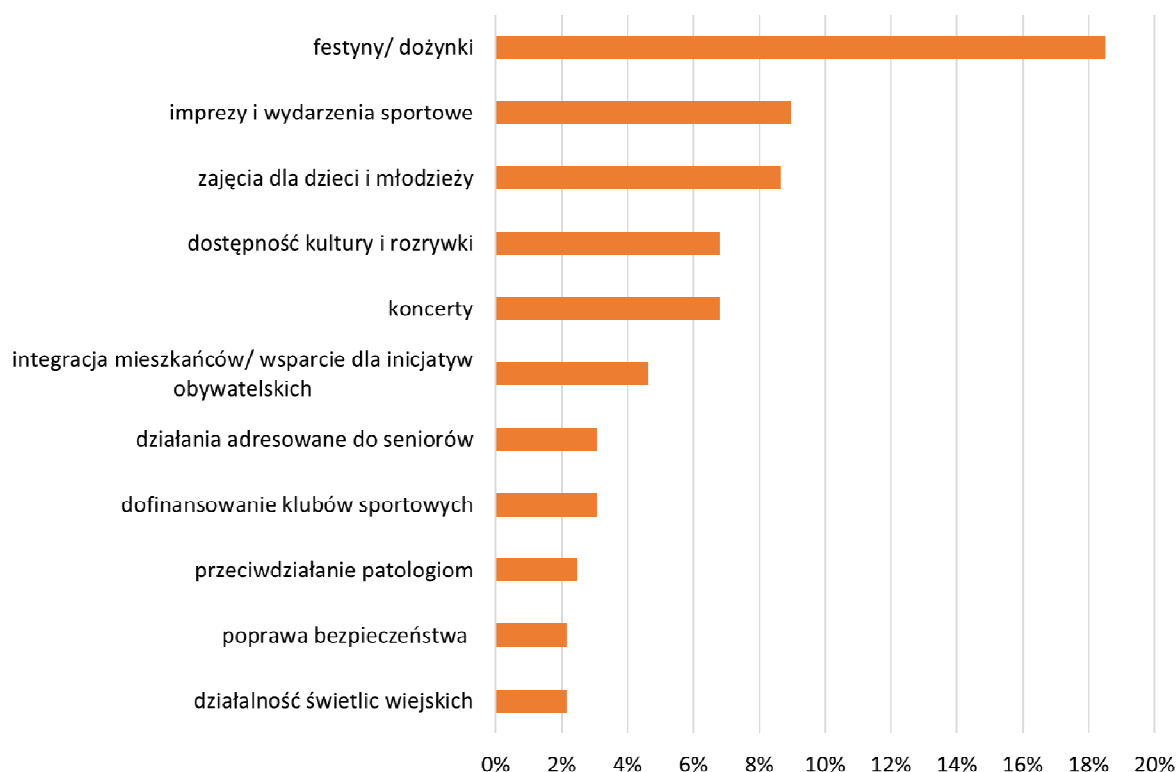
W kwestii najpilniejszych inwestycji na terenie Gminy uzyskano łącznie 591 odpowiedzi.

W kolejnej części ankiety zapytano mieszkańców, na jakie działania pozainwestycyjne chcieliby w pierwszej kolejności przeznaczać środki z budżetu Gminy. Najczęstsze odpowiedzi prezentuje kolejny wykres.

Badani zdecydowanie opowiedzieli się za zachowaniem obecnie organizowanych festynów, dożynek, imprez plenerowych oraz rozwijaniem tej formy o dodatkowe wydarzenia, w tym również przedsięwzięcia organizowane cyklicznie (18,5%). Za organizowaniem częstszych wydarzeń muzycznych – koncertów, opowiedziało się blisko 7% respondentów. Podobną liczbę wskazań otrzymała odpowiedź, związana ze zwiększeniem dostępności kultury i rozrywki na terenie Gminy, m.in. poprzez zapraszanie kabaretów, czy organizację spektakli teatralnych.

Ankietowanym bardzo podobają się również obecnie odbywające się na terenie Gminy imprezy i wydarzenia sportowe. Zdecydowanie opowiadają się oni za dofinansowaniem i rozwojem tego typu inicjatyw (9%).

Wykres 10. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)



W ankiecie wskazano na potrzebę organizacji dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży (8,6%), gdzie wymieniano m.in.: zajęcia uzupełniające, koła zainteresowań, kluby sportowe, czy wyjazdy i kolonie w okresie wakacyjnym. Z drugiej strony respondenci wskazali na konieczność prowadzenia specjalnych działań dla seniorów (ponad 3%), które stanowiłyby dla nich wsparcie w codziennym życiu, a także służyłyby ich aktywizacji.

Badani w odpowiedziach wyrazili także chęć integracji oraz wsparcia inicjatyw obywatelskich (4,6%), stworzenia przez władze Gminy przestrzeni oraz okazji do współdziałania mieszkańców.

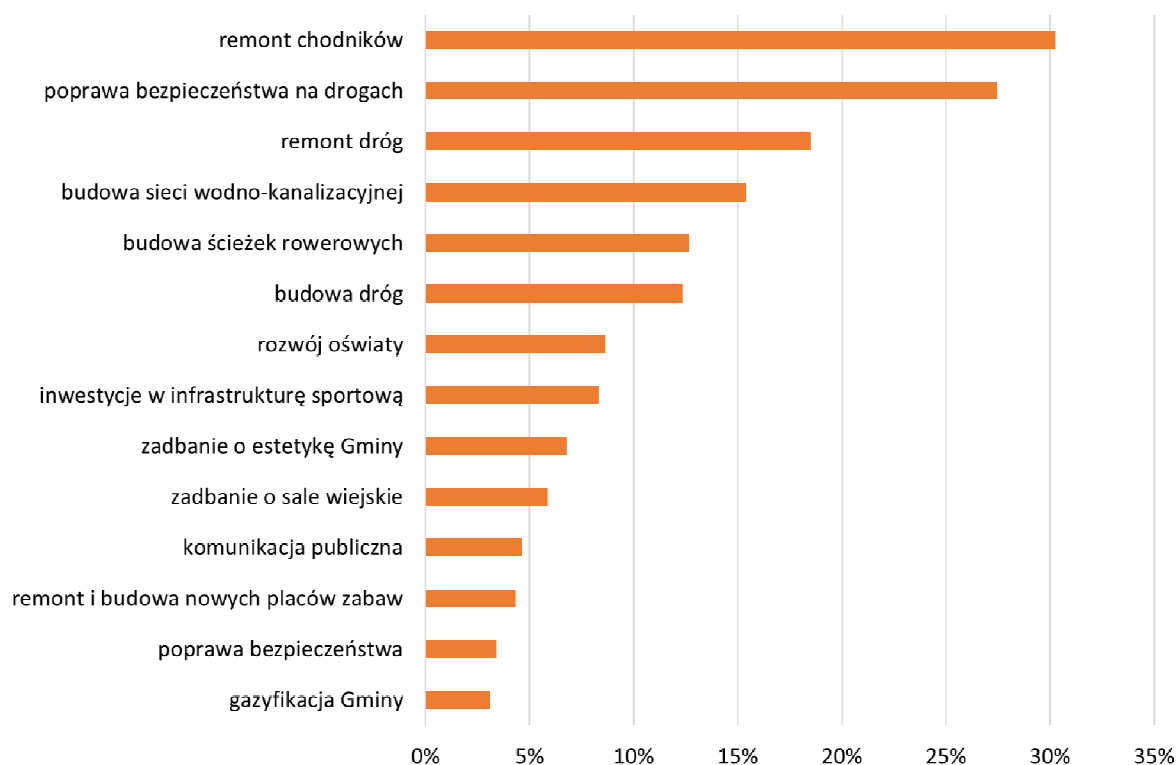
Wśród odpowiedzi nie uwzględnionych na wykresie znalazły się wskazania na: większe zaangażowanie władzy i administracji UG w działania dla mieszkańców i promocję/rozwój Gminy (blisko 2%), kursy/szkolenia i warsztaty dla dorosłych (1,5%) oraz rozwój strefy inwestycyjnej i przyciąganie przedsiębiorców (niecałe 1%).

Na powyższe pytanie ankietowani podali 293 propozycje działań.

3.1.5. Najważniejsze sprawy do załatwienia w miejscowości zamieszkania respondentów

Ostatnie pytanie ankiety dotyczyło najważniejszych kwestii do rozwiązania na terenie miejscowości zamieszkania badanego. Wyniki zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 11. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)



Większość odpowiedzi odnosiła się w tym pytaniu do zadań inwestycyjnych; powtarzały się tu najczęstsze odpowiedzi z poprzednich pytań. Blisko 62% odnosiło się do zagadnień związanych z infrastrukturą drogową lub okołodrogową. Najczęściej wskazywano na konieczności remontu chodników (ponad 30%), remontu (18,5%) lub budowy/utwardzenia dróg (12,3%) oraz rozbudowy sieci ścieżek rowerowych (12,7%). W kategorii rozbudowy infrastruktury okołodrogowej bardzo wielu badanych zwracało uwagę na konieczność poprawienia bezpieczeństwa na drogach (blisko 28%), szczególnie poprzez uzupełnienie oświetlenia drogowego (17,3%), budowę progów spowalniających, ustawienie sygnalizacji świetlnej oraz przejścia dla pieszych.

Badani oczekiwali również rozbudowy sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy (15,4%). Dodatkowych nakładów wymaga również oświata (8,6%) oraz infrastruktura sportowa (8,3%). Zadbanie o estetykę Gminy (blisko 7%) odnosi się przede wszystkim do usunięcia gruzu i ziemi z miejscowości Koronowo oraz zagospodarowania stawu w Mórkwie.

Ostatnią część ankiety stanowiły „inne uwagi/opinie”. Pojawiały się tu ponownie, wymieniane przy okazji innych pytań, najbardziej uciążliwe dla mieszkańców kwestie. Formułowano takie stwierdzenia, jak:

- „Milsze nastawienie urzędników i bardziej kompetentne. Częstsze kontrole opieki społecznej nad podopiecznymi ...”
- „Bardzo proszę o interwencję w sprawie spalania śmieci ...”
- „Dbałość o mniejsze miejscowości Gminy”
- „Zakaz przejazdu tirów oraz połączenia komunikacją publiczną”.

Przeprowadzone badanie ankietowe wskazuje na najważniejsze dla mieszkańców kwestie. Są to zarówno pozytywne aspekty życia w Gminie, które należy pielęgnować i rozwijać, jak i występujące problemy. Określony na początku rozdziału cel badania został zrealizowany.

Podsumowując można stwierdzić, że mieszkańcy cenią sobie otoczenie: bliskość miasta, ciszę i spokój oraz środowisko przyrodnicze, a także relacje dobrosąsiedzkie. Do negatywnych, problemowych kwestii zaliczyć należy, poza powszechnym w Polsce problemem z infrastrukturą drogową i okołodrogową, brak poczucia bezpieczeństwa – zwłaszcza na drogach oraz potrzebę rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

3.2. Analiza SWOT

Zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku Gminy Lipno) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych jest klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S – Strengths (atuty, silne strony)
- W – Weaknesses (problemy, słabości)
- O – Opportunities (szanse, możliwości)
- T – Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT jest swego rodzaju pomostem między diagnozą stanu Gminy a strategią jej rozwoju - zidentyfikowane silne i słabe strony oraz możliwości i zagrożenia są podsumowaniem obecnej sytuacji Gminy, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw jej rozwoju, który powinien bazować na posiadanych własnych atutach oraz szansach, pojawiających się w otoczeniu.

Wstępna propozycja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń zestawienia została sporządzona na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych i wywiadów. Następnie została ona zweryfikowana podczas warsztatów strategicznych oraz spotkaniach z pracownikami Urzędu Gminy.

W celu zapewnienia jak największej przejrzystości zestawienie silnych i słabych stron sporządzono w podziale na 13 obszarów życia Gminy:

- 1) Położenie, ogólne warunki życia
- 2) Zagospodarowanie przestrzenne
- 3) Drogi i komunikacja
- 4) Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko
- 5) Oświata
- 6) Kultura, rozrywka
- 7) Sport, rekreacja
- 8) Handel, gastronomia, usługi
- 9) Zdrowie, pomoc społeczna
- 10) Bezpieczeństwo
- 11) Gospodarka
- 12) Mieszkańcy, aktywność społeczna
- 13) Zarządzanie Gminą.

Lista ta przedstawia się następująco²:

² W kilku przypadkach czynniki o podobnym charakterze występują zarówno po stronie atutów, jak i słabych stron. Jest to dopuszczalne, ponieważ po pierwsze przy analizie wewnętrznej brano pod uwagę nie tylko ściśle zdefiniowane słabości, ale także problemy i potrzeby, a po drugie w ramach tego samego zagadnienia mogą występować zarówno atuty, jak i słabości lub elementy do zrealizowania. Wobec tego na przykład w dziale „Drogi i komunikacja” w atutach jest mowa o coraz lepszym stanie dróg, natomiast w słabościach/problemach/potrzebach – o potrzebie budowy dróg gminnych.

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Położenie, ogólne warunki życia	
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie - blisko do Leszna, jest też niedaleko do Poznania i Wrocławia, w perspektywie 2 lat będzie trasa szybkiego ruchu S5 • Mieszka się dobrze – pełna infrastruktura (ale nie wszędzie), spokój, cisza, czyste środowisko, blisko terenów leśnych • Życie w mniejszym środowisku, ludzie się bardziej znają, lepsze są kontakty międzyludzkie • Gmina się rozwija, poprawiają się warunki życia, przybywa ludności, społeczność jest stosunkowo młoda • Na miejscu lub w pobliżu są wszystkie potrzebne instytucje • Miejscowości w Gminie są coraz ładniejsze • Wysoki poziom dochodów własnych (ok. 60%), stosunkowo wysoki poziom dochodów Gminy na 1 mieszkańca 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie najlepsza ocena wizerunku Gminy przez mieszkańców (23% ocen bardzo dobrych i dobrych wobec 34% słabych i bardzo słabych, separatyzm części mieszkańców) • Nowi mieszkańcy - część z nich traktuje Gminę jako sypialnię, mają duże roszczenia dotyczące budowy infrastruktury, narzekają na „wiejskie zapachy” • Problem z funkcjonowaniem niektórych usług, gdyż dla części mieszkańców wystarcza, że w Lesznie jest pełna oferta (np. gastronomia) • Mało mieszkań komunalnych (młodzi ludzie, których nie stać ich na budowę, nie mają gdzie mieszkać) • Ograniczona atrakcyjność turystyczna – powierzchnia zalesiona zdecydowanie niższa od średniej krajowej (20% wobec 30%), mało wód powierzchniowych
Zagospodarowanie przestrzenne	
<ul style="list-style-type: none"> • Dostępność działek pod budownictwo mieszkaniowe (w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, działek wystarczy na 120 lat) • Dostępność terenów pod inwestycje (szczególnie duży agencyjny teren w Maryszewicach – łącznie 42 ha) 	<ul style="list-style-type: none"> • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – spore potrzeby ich aktualizacji (dostosowania do nowych realiów) • Zbyt dużo gruntów jest wydzielonych pod budownictwo (rozdrobienie, problem z budową infrastruktury)
Drogi i komunikacja	
<ul style="list-style-type: none"> • Trasa krajowa nr 5 (Poznań – Wrocław), przebiegająca przez Gminę • W perspektywie 2 lat będzie trasa szybkiego ruchu S 5 • Poprawiający się stan dróg gminnych • Linia PKP ze stacjami Lipno, Górka Duchowna, Wilkowice 	<ul style="list-style-type: none"> • Niezadowalający stan infrastruktury drogowej (52% ocen negatywnych) • Niezadowalający stan infrastruktury okołodrogowej (60% ocen negatywnych) • Bardzo mało ścieżek rowerowych • Coraz mniejsza skala komunikacji autobusowej, gł. problem to dojazd do Lipna (głównie ze wschodniej części

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
	Gminy) <ul style="list-style-type: none"> Zbyt mało kursów pociągów, zły stan dworców kolejowych, brak kas lub automatu biletowego
Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko	
<ul style="list-style-type: none"> 60% mieszkańców ma dostęp do sieci kanalizacyjnej Dostęp do Internetu w całej Gminie Dbłość o czystość i estetykę przez większość mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> Konieczne wysokie wydatki inwestycyjne w sieć kanalizacyjną Gaz – dostęp jest tylko w 3 wsiach Braki infrastruktury (kanalizacja, chodniki) we wschodniej części Gminy Problem niskiej emisji (zanieczyszczenie powietrza) Światłowód – jest dostępny tylko w Lipnie Problem z energetyką – podłączania się przy większych inwestycjach
Oświata	
<ul style="list-style-type: none"> Wysoka ocena działania oświaty (około 2/3 ocen bardzo dobrych i dobrych - wynik ankietowania) Rozbudowana sieć przedszkoli Racjonalna sieć szkół W szkołach jest bezpiecznie, jest mniej zagrożeń niż w większych miastach Sporo zajęć dodatkowych Świetlice w SP Lipno i Wilkowice – rodzice mają możliwość dojeżdżania do pracy poza Gminą 	<ul style="list-style-type: none"> Brak żłobka Uczęszczanie części dzieci z terenu Gminy do szkół w Lesznie (z Wilkowic jest bliżej do gimnazjum do Leszna niż do Lipna, podobnie jest w Gronówku) Brak sali gimnastycznej w Wilkowicach i Goniemicach Szkoły – potrzeby sprzętowe Zajęcia pozalekcyjne – nadal znaczne potrzeby, problem z odwozem uczniów po zajęciach Problem zbyt małego zaangażowania rodziców w edukację dzieci
Kultura, rozrywka	
<ul style="list-style-type: none"> Wysoka ocena oferty kulturalnej (84% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających), wysoka ocena pracy Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Dużo wydarzeń kulturalnych Możliwość rozwoju swoich talentów i zainteresowań („Teatr Próby”, liczne kółka zainteresowań w szkołach, kółka zainteresowań w GOK-u) 	<ul style="list-style-type: none"> Problem z wykorzystaniem świetlic wiejskich: <ul style="list-style-type: none"> brak środków na zatrudnianie animatorów wynajmowanie świetlic na imprezy (bo jest taniej niż w lokalach) i przez to czasami nie można z nich korzystać zbyt małe zainteresowanie korzystaniem z nich

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
<ul style="list-style-type: none"> • Na 15 sołectw jest 12 świetlic wiejskich • Półkolonie w każdym sołectwie 	<ul style="list-style-type: none"> – obawa przed niszczeniem • Stan obiektu GOK w Lipnie • Brak świetlic w Koronowie i Gronówku • Zbyt mała oferta kulturalna we wsiach poza Lipnem • Brak dużej ogólnogminnej imprezy (integrującej mieszkańców)
Sport, rekreacja	
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka ocena oferty sportowo-rekreacyjnej (85% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowalających) • Bogata infrastruktura – Orlik w Lipnie, boisko w Wilkowicach, kompleksy sportowo-rekreacyjne, place zabaw, siłownie • Duża aktywność klubów sportowych • Znaczące imprezy sportowe: <ul style="list-style-type: none"> – Międzynarodowy turniej judo – Maraton rowerowy MTB – Mistrzostwa Polski w warcabach • Dużo dzieje się w sporcie, różne ciekawe lokalne imprezy (np. zakończenie lata) 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak pełnowymiarowej hali sportowej (jest niepełnowymiarowa sala w Lipnie, w Wilkowicach nie ma wcale) • Parki i stawy – wymagają zagospodarowania (np. Lipno – do rewitalizacji, niszczeje; Górka Duchowna, Wilkowice - prywatne) • Siłownie zewnętrzne – zbyt mało • Place zabaw wymagają modernizacji
Handel, gastronomia, usługi	
<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy są zadowoleni z oferty handlu (92% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowalających) • Zadowalająca oferta gastronomiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mało usług rzemieślniczych
Zdrowie, pomoc społeczna	
<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – realizuje wiele działań poza zadaniami statutowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mało mieszkań socjalnych (jest tylko w Mórkowie) • Potrzeba remontów budynków komunalnych (za mało środków)
Bezpieczeństwo	
<ul style="list-style-type: none"> • Gmina jest bezpieczna (tylko 18% ocen negatywnych) • Jest 4 policjantów w rewirze w Lipnie • 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym dwie w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego, 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrzebne kamery do monitoringu – szkoły, boiska, miejsca publiczne • Problemy kadrowe OSP • Złe warunki lokalowe OSP Lipno

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
dobre wyposażenie	
Gospodarka	
<ul style="list-style-type: none"> • Niskie bezrobocie (3,3% na koniec 2015 r.) • Duża aktywność gospodarcza (1.897 podmiotów gosp. na 10 tys. ludności) • Dostępność terenów pod inwestycje (szczególnie duży agencyjny teren w Maryszewicach – łącznie 42 ha), perspektywa utworzenia podstrefy słuwicko-kostrzyńskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej • Wystarczająca baza noclegowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mało miejsc pracy na terenie Gminy, potrzebna duża firma • Konkurencja ze strony Leszna – często tam ludzie wolą pracować • Zbyt mała liczba osób do pracy • Gminne tereny inwestycyjne – jest ich zbyt mało, największy z nich (10 ha) nie ma dobrego dojazdu (za torami, np. w Lipnie nie ma dobrego dojazdu – GDDKiA nie zgadza się na zjazdy z powodu dużego natężenia ruchu) • Gleby o niskiej jakości
Mieszkańcy, aktywność społeczna	
<ul style="list-style-type: none"> • Duża aktywność seniorów (KGW, Kluby Seniora, Towarzystwo Azymut) • Klub Miłośników Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych – aktywna działalność, plany utworzenia skansenu • Integracja mieszkańców poszczególnych wsi poprzez imprezy i turnieje sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy często nie są zainteresowani aktywnością, na zebraniach i na imprezach jest mała frekwencja • Nowi mieszkańcy – nie integrują się, nie są zainteresowani życiem Gminy, są roszczeniowi • Dążenia separatystyczne części mieszkańców Wilkowic • Brak harcerstwa
Zarządzanie Gminą	
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka ocena obsługi administracyjnej w Urzędzie Gminy (85% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających) • Duża aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Dzięki temu wybudowano wiele obiektów (np. sale wiejskie, boiska, place zabaw) • Bezpieczny i malejący poziom zadłużenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyzwanie – dalsze skłanianie nowych mieszkańców do płacenia podatków w Gminie • Zbyt mały (jak na obecne potrzeby) budynek Urzędu Gminy • Niewysoki poziom wydatków inwestycyjnych w ostatnich 4 latach

Najistotniejsze wnioski z zamieszczonych wyżej wyników analizy są następujące:

- Gmina jest przez większość mieszkańców postrzegana jako atrakcyjne, spokojne, bezpieczne miejsce życia. Lokalna społeczność jest coraz liczniejsza z powodu napływu nowych mieszkańców (szczególnie z Leszna); woli ona mieszkanie na wsi niż w mieście, kojarzonym z hałasem i szybkim tempem życia.

- Lokalizacja Leszna powoduje, że w Gminie nie ma problemów z bezrobociem, czy korzystaniem z usług, niedostępnych na miejscu (np. administracja powiatowa, kino, pływalnia).
- Dodatkowo ukończenie budowy trasy szybkiego ruchu sprawi, że znikną niedogodności, wynikające z przebiegu przez środek Gminy ruchliwej drogi krajowej, skróci się czas dojazdu do Poznania, a tereny przy trasie staną się atrakcyjne z punktu widzenia lokowania inwestycji.
- Do istotnych problemów życia na miejscu zaliczono niepełne uzbrojenie w sieć kanalizacyjną (lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) i gazową oraz stan dróg (zwłaszcza powiatowych), co jest barierą zarówno dla rozwoju gospodarczego, jak i wzrostu liczby mieszkańców. Jedną z głównych bolączek jest także bardzo mała liczba ścieżek pieszo-rowerowych oraz problemy z wewnętrzną komunikacją autobusową.
- Konfrontacja silnych i słabych stron korzystnie wypada przy ocenie funkcjonowania oświaty. Mieszkańcy są zadowoleni z istniejącej sieci szkół o dobrej bazie lokalowej. Kluczowy problem to brak żłobka oraz zbyt mała liczba przyszkolnych sal gimnastycznych.
- Wysoko została oceniona sfera kultury – mieszkańcy dostrzegają aktywną działalność Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki. Obydwie placówki posiadają szeroką ofertę dla mieszkańców Gminy.
- Jedną z głównych bolączek (nie tylko Gminy Lipno) jest zbyt małe wykorzystanie świetlic wiejskich z powodu braku środków na zatrudnienie animatorów i/lub braku wolontariuszy, którzy podjęliby się tego zadania.
- Jeżeli chodzi o sport i rekreację, to mieszkańcy doceniają stosunkowo bogatą bazę i szeroką ofertę w tej dziedzinie. Zdecydowanie mniej było głosów krytycznych – dotyczyły one w pierwszej kolejności braku pełnowymiarowej hali sportowej w Gminie.
- Ocena podstawowej opieki zdrowotnej przez mieszkańców wypadła zadowolająco. Największe potrzeby dotyczą zwiększenia skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych. Z kolei w sferze pomocy społecznej wskazano na zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych.
- Na uwagę zasługuje lokalizacja w Lipnie jednostki Policji mimo likwidacji wielu placówek w innych gminach.
- Jeżeli chodzi o sferę gospodarki, mimo znacznej liczby firm, dużym problemem jest brak zadowolającej oferty miejsc pracy na miejscu. Mimo tego oficjalna stopa bezrobocia nie jest wysoka na skutek pracy znacznej części mieszkańców w Lesznie, w rolnictwie, pracy w szarej strefie oraz za granicą. Z drugiej strony w wielu branżach brakuje chętnych do pracy. Podstawowym warunkiem lokowania się inwestycji w danej gminie jest dostępność terenów inwestycyjnych, najlepiej już z posiadanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Gmina Lipno nie posiada większych własnych terenów, co utrudnia jej bycie aktywnym „graczem” na konkurencyjnym (ze strony innych samorządów) rynku. Na szczęście na granicy w Lesznie znajdują się duże, prywatne grunty.
- W analizie ocenie poddano także aktywność mieszkańców. Z jednej strony jest ona znaczna w przypadku podejmowania różnych oddolnych inicjatyw społecznych (w poszczególnych sołectwach), jednak z drugiej strony liczba osób, uczestniczących w różnych wydarzeniach jest zdecydowanie niezadowolająca.

- Ostatnim elementem, który podlegał ocenie, było samo zarządzanie Gminą, a więc ocena dotychczasowego i obecnego działania władz samorządowych. Generalnie mieszkańcy obsługę administracyjną oceniają bardzo dobrze – łącznie ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających było 85% (wynik badań ankietowych).

Drugą stroną analizy SWOT jest identyfikacja zewnętrznych szans (możliwości) i zagrożeń. Zadaniem Gminy jest z jednej strony przewidywanie i wykorzystanie tych szans, a drugiej strony unikanie, minimalizacja, a nawet likwidowanie zagrożeń. Zestawienie szans i zagrożeń, sporządzone w drodze uzgodnień w ramach prac zespołów roboczych, przedstawia się następująco:

SZANSE (MOŻLIWOŚCI)

- Możliwość pozyskania środków pomocowych (zwłaszcza w obliczu dostępności środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020), korzyść z przynależności do Leszczyńskiego Obszaru Strategicznej Interwencji
- Ukończenie budowy trasy szybkiego ruchu Poznań – Wrocław (pozytywny wpływ na napływ ludności, komunikację, napływ kapitału, rozwój lokalnych firm)
- Napływ nowych, aktywnych mieszkańców - postrzeganie Gminy Lipno jako spokojnego, bezpiecznego miejsca zamieszkania i spędzania wolnego czasu
- Współpraca międzysamorządowa w ramach Powiatu Leszczyńskiego i OSI
- Rozwój świadomości społecznej i społeczeństwa obywatelskiego
- Rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu

ZAGROŻENIA

- Problemy demograficzne – starzenie się społeczności Gminy, odpływ mieszkańców do większych ośrodków i za granicę
- Deficyt osób do pracy na miejscu - mniejsza aktywność gospodarcza, mniejsze dochody podatkowe
- Ograniczone środki finansowe na realizację zwiększonych zadań samorządów
- Niestabilny system prawny w odniesieniu do funkcjonowania samorządów, w tym reforma oświaty
- Konkurencja okolicznych ośrodków, brak skutecznej współpracy z okolicznymi samorządami.

Podsumowując można stwierdzić, że w ostatnich latach Gmina potrafiła w dużej mierze wykorzystać wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania i doprowadziła do znaczącej rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, postępy w budowie dróg) i społecznej (placówki oświatowe i kulturalne, infrastruktura rekreacyjna). O rozwoju Gminy świadczy wysoki udział dochodów własnych (60% w 2015 r.) w łącznych dochodach budżetowych.

Przed władzami i mieszkańcami Gminy stoją kolejne, duże wyzwania, aby w 10-letniej perspektywie, objętej niniejszą Strategią, w jak największym stopniu stymulować dalszy

wzrost dobrobytu i zadowolenia mieszkańców, przede wszystkim poprzez sprawne wspieranie rozwoju gospodarczego i jak najlepsze wykorzystanie dotacji unijnych w perspektywie finansowej do 2020 roku.

Zaprezentowane wyżej wyniki analizy sytuacji Gminy, przeprowadzonej z udziałem jej mieszkańców, stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem wewnętrzne atuty i pojawiające się w otoczeniu szanse są tymi elementami, na których należy bazować planując dalszy rozwój Gminy. Jednocześnie należy pamiętać, że usunięcie bądź zniwelowanie wewnętrznych braków i problemów oraz zewnętrznych zagrożeń to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy i gości.

4. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY

4.1. Wizja Gminy

Wizja gminy określa pożądany przez mieszkańców obraz (wizerunek gminy) w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” gminy, pokazującym, **jak powinna ona docelowo wyglądać**, jakie funkcje spełniać.

Wypracowana podczas spotkań z przedstawicielami różnych środowisk, wizja Gminy Lipno brzmi następująco:

**Gmina Lipno - wielkopolska gmina, położona przy trasie Poznań - Wrocław,
w bezpośrednim sąsiedztwie Miasta Leszna.
Jest miejscem spokojnym, przyjaznym i bezpiecznym dla mieszkańców i gości.
Społeczność Gminy jest aktywna, zorganizowana i wykształcona.
Źródłem zamożności mieszkańców jest rozwinięta przedsiębiorczość oraz
nowoczesne rolnictwo.
Mieszkańcy dbają o tradycje, kulturę, historię i środowisko przyrodnicze.**

Treść wizji jest bardzo zbliżona do zapisów z poprzedniej strategii, co świadczy o prawidłowej ciągłości procesu planowania strategicznego w Gminie.

Powyższa wizja wskazuje na to, że Gmina Lipno pragnie być aktywnym, lokalnym ośrodkiem gospodarczym, bazującym na rozwiniętej przedsiębiorczości i rolnictwie.

Gmina ma być przyjaznym miejscem do życia. Do zamieszkania na jej terenie ma zachęcać atrakcyjna lokalizacja, dostatek miejsc pracy i interesujące środowisko naturalne. Nie mniej ważna jest rozwinięta sfera usług społecznych i ciekawa oferta spędzania wolnego czasu.

4.2. Misja rozwoju Gminy

Misja określa, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Jest ona sentencją, która najlepiej ujmuje główne, planowane kierunki działania samorządu, jest także najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju Gminy, sformułowano następującą deklarację:

Misją rozwoju Gminy Lipno jest osiągnięcie wysokiego poziomu życia mieszkańców, porównywalnego ze standardami w krajach Europy Zachodniej, poprzez:

- **wspieranie rozwoju lokalnych firm oraz realizacji nowych inwestycji na wybranych terenach**
- **zapewnienie nowoczesnej infrastruktury technicznej i społecznej, w tym ścieżek rowerowych oraz obiektów kultury i rekreacji**
- **zachowanie wiejskiego charakteru (spokój, przyroda)**
- **wspieranie lokalnych inicjatyw i integracji mieszkańców.**

W tak sformułowanej misji można wyróżnić kilka elementów. Pierwsze zdanie oddaje nadrzędny cel działań samorządu – zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu życia.

Kolejne zdanie precyzuje zapisy wizji Gminy. Wymieniono w nim główne sposoby osiągnięcia pożądanego, docelowego stanu – stworzenie jak najlepszych warunków do życia obecnych i przyciągnięcia kolejnych mieszkańców poprzez wszechstronne działania na rzecz rozwoju gospodarczego, dokończenia budowy infrastruktury technicznej i społecznej oraz dbanie o rozwój osobisty mieszkańców (oświata) i zapewnianie im wielu ciekawych form wypoczynku (kultura, sport, rekreacja). Należy podkreślić wagę ostatniego elementu misji – działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społeczności gminy.

Ponadto zdecydowanie wyróżniającym elementem zamierzeń strategicznych samorządu jest zachowanie i promowanie dobrze rozumianego, „wiejskiego” charakteru Gminy, co powinno sprzyjać osiedlaniu się na jej terenie.

5. CELE STRATEGICZNE

W rezultacie przeprowadzonych badań ankietowych, wywiadów z opiniotwórczymi mieszkańcami gminy oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano strategiczne cele rozwoju Gminy Lipno. Bazują one na zidentyfikowanych wcześniej uwarunkowaniach rozwojowych gminy (a więc posiadanych wewnętrznych atutach i pojawiających się w otoczeniu szansach, ale także uwzględniając najistotniejsze wewnętrzne problemy i zewnętrzne zagrożenia) i wytyczają główne kierunki jej dalszego rozwoju. Realizacja celów, w perspektywie objętej niniejszym planem, powinna w znacznym stopniu przybliżyć osiągnięcie pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji.

Strategiczne cele rozwoju Gminy Lipno są następujące:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych.

Cele strategiczne bezpośrednio nawiązują do wizji i misji rozwoju Gminy. Do ich osiągnięcia będzie prowadziła realizacja konkretnych projektów strategicznych, szczególnie tych związanych z poprawą technicznych i społecznych warunków życia. Tym samym będzie następowało stopniowe, konsekwentne przybliżanie się do osiągnięcia pożądanego stadium rozwoju Gminy, określonego w jej wizji. Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko ogólnym zestawieniem mało realnych do zrealizowania życzeń, lecz dokumentem zawierającym listę konkretnych zadań do wykonania i określającym czas ich realizacji, listę, która od momentu zatwierdzenia przez Radę Gminy, stanie się podstawą pracy wszystkich pracowników samorządu.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Podstawowym oczekiwaniem mieszkańców w stosunku do każdego samorządu są jego aktywne działania, mające na celu poprawę obecnego standardu życia w Gminie. Znajduje to bezpośrednie odzwierciedlenie w sformułowanej wyżej wizji Gminy. Zmiany polityczno-społeczne, zainicjowane w naszym kraju prawie 30 lat temu, stworzyły możliwość swobodnego podróżowania, a co za tym idzie, zaobserwowania poziomu życia w krajach rozwiniętych. Konfrontacja ta nie wypadła korzystnie - złej jakości drogi, braki w zwodociągowaniu i skanalizowaniu (zwłaszcza obszarów wiejskich), niewielka liczba telefonów, niedostatek mieszkań, czy zdegradowane środowisko naturalne, świadczyły o różnicach cywilizacyjnych.

Okres po 1989 roku to czas niezaprzeczalnych, pozytywnych przemian. Na wielu terenach problem wyposażenia gospodarstw domowych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej przestał już właściwie istnieć. Mimo tych postępów, do zrobienia pozostało jeszcze wiele. Pełna infrastruktura oznacza bowiem nie tylko uzbrojenie w niezbędne media (woda, kanalizacja, prąd), ale obecnie – zdaniem mieszkańców – przede wszystkim gęstą i o dobrej jakości sieć dróg i ścieżek rowerowych, dogodne powiązania transportowe, czy dostęp do szybkiej sieci internetowej.

Mimo że w ostatnich latach Gmina zainwestowała znaczne środki w infrastrukturę techniczną, to nadal istnieją duże potrzeby w tym zakresie – w zdecydowanej większości w sferze infrastruktury drogowej i okołodrogowej (ścieżki rowerowe, chodniki, oświetlenie).

Pełne wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek rozwoju gospodarczego. Należy także zwrócić uwagę na to, że inwestycje w infrastrukturę techniczną oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla obecnych i potencjalnych nowych mieszkańców.

Z wyników badania ankietowego wynika, że lokalny rynek pracy jest dziedziną, którą mieszkańcy oceniają negatywnie – zapytani o możliwość znalezienia pracy na miejscu, w 45% odpowiedzieli „źle” lub „bardzo źle”, w tylko w 9% „dobrze” lub „bardzo dobrze”. Z drugiej strony statystyki są optymistyczne – stopa bezrobocia wynosi około 3%, ale w dużej mierze jest spowodowane dojeżdżaniem do pracy w innych gminach (głównie do Leszna). Mieszkańcy zdecydowanie woleliby pracować na miejscu i stąd nie najlepsze opinie na temat gminnego rynku zatrudnienia i to mimo tego, że dzięki rozwiniętej produkcji rolnej i korzystnemu klimatowi inwestycyjnemu, liczba podmiotów działających w sektorze prywatnym jest wysoka i od lat systematycznie wzrasta.

Rozwój gospodarczy gminy jest źródłem wzrostu zamożności i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dzięki wpływom z podatków rosną dochody budżetu samorządu. Należy przy tym podkreślić, iż samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Nie oznacza to jednak, że nie może on pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemianę w gospodarce i na rynku pracy.

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Zaspokojenie podstawowych potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej z pewnością jest nadal najważniejszym oczekiwaniem mieszkańców pod adresem władz Gminy. Na obecnym poziomie rozwoju społeczeństwa posiadanie pełnej infrastruktury nie jest jednak wystarczające dla zapewnienia życia i rozwoju na oczekiwanym poziomie. Równie istotna jest dostępność do usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja. Dla społeczności lokalnej

bardzo ważny jest również dialog z miejscowymi władzami samorządowymi, które zostały powołane po to, by zaspokajać jej potrzeby.

Mimo wielu pozytywnych zmian w ostatnich kilku latach i przeznaczania znacznych kwot z budżetu Gminy na rozwój usług społecznych, wyniki przeprowadzonych badań ankietowych, analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one przede wszystkim dalszej poprawy bazy i poziomu oświaty, rozwoju infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej oraz dalszego uatrakcyjnienia oferty kultury i rozrywki.

Wyeliminowanie zidentyfikowanych braków i problemów przewidziano w projektach strategicznych, zaproponowanych w niniejszym dokumencie Strategii.

Jak zaznaczono we wstępnej części niniejszego dokumentu, przedstawiając strukturę strategii, **cele strategiczne grupują poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działaniami samorządu. Projekty realizacyjne to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii.**

6. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE

6.1. Założenia i kryteria wyboru programów i projektów strategicznych

Podczas sporządzania listy programów i projektów strategicznych kierowano się poniższymi założeniami:

- 1) Wybrane, proponowane projekty spełniają najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnej, wyrażone w treści celów strategicznych, takie jak:
 - zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie Gminy
 - zapewnienie bytowania w uporządkowanym i dobrze zarządzanym otoczeniu
 - wspieranie rozwoju gospodarczego
 - wspieranie rozwoju osobistego mieszkańców i zapewnienie dobrych warunków do odpoczynku.
- 2) Wybrane projekty mogą być związane z obligatoryjnymi, bieżącymi zadaniami samorządu, ale nie ograniczają się tylko do takich zadań.

Zaproponowane zostały również kryteria, które automatycznie predysponowały projekt do włączenia do Strategii:

- a) projekt jest wpisany w Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy i inne gminne dokumenty (np. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej)
- b) projekt odpowiada zadaniom, zgłoszonym do programów o zasięgu wojewódzkim i powiatowym oraz Mandatu Terytorialnego dla Leszczyńskiego Obszaru Strategicznej Interwencji
- c) projekt jest już rozpoczęty lub przygotowana jest dokumentacja techniczna.

W procesie doboru projektów strategicznych jego uczestnicy zastanawiali się, jakie są realne szanse na wdrożenie zgłaszanych pomysłów - jakie działania mogą decydować o tym, że przedsięwzięcie uda się wykonać, a czego już na etapie planowania należy się wystrzeżać, by nie dopuścić do niepowodzenia.

6.2. Zestawienie programów i projektów strategicznych

Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Program 1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej

Projekt 1.1. Poprawa stanu dróg gminnych

Projekt 1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej

Projekt 1.3. Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii

Projekt 1.4. Zwiększenie dostępności i jakości komunikacji publicznej

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

Projekt 2.1. Rozbudowa systemu wodociągowo-kanalizacyjnego

Projekt 2.2. Realizacja przedsięwzięć proekologicznych

Projekt 2.3. Aktywna gospodarka przestrzenna

Projekt 2.4. Organizacja centrum Lipna

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Projekt 3.1. Organizacja terenów pod inwestycje

Projekt 3.2. Orientacja Gminy na inwestorów

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych**Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja**

Projekt 4.1. Działania na rzecz poprawy jakości nauczania w szkołach gminnych

Projekt 4.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych

Projekt 4.3. Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki

Projekt 4.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Projekt 5.1. Wspieranie najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy

Projekt 5.2. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Projekt 6.1. Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej

Projekt 6.2. Sprawne zarządzanie Gminą.

6.3. Zakres czasowy planowanych przedsięwzięć

Planowane projekty mają różny zakres czasowy – autorzy, planując realizację przedsięwzięć, starali się brać pod uwagę skalę potrzeb i możliwości budżetowe Gminy. Jednak każdy projekt składa się z kilku zadań, często o charakterze „ciągłym”, więc zakres czasowy większości projektów obejmuje cały okres realizacji Strategii 2017-2026. Poniżej został przedstawiony zbiorczy plan realizacji poszczególnych projektów w okresie obowiązywania Strategii.

Tabela 2. Zakres czasowy projektów strategicznych

Numer projektu	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1.1.										
1.2.										
1.3.										
1.4.	Do skutku									
2.1.										
2.2.										
2.3.										
2.4.										
3.1.										
3.2.										
4.1.										
4.2.										
4.3.										
4.4.										
5.1.										
5.2.										
6.1.										
6.2.										

6.4. Prezentacja i uzasadnienie programów i projektów strategicznych

Poniżej scharakteryzowano poszczególne programy strategiczne. W ramach każdego z nich przedstawiono szczegółowe informacje o kolejnych projektach strategicznych. Mają one postać tzw. kart projektów, zawierających:

- cel realizacji danego projektu
- jednostkę koordynującą (odpowiadającą za realizację projektu)
- inne podmioty, uczestniczące w projekcie
- beneficjentów projektu
- zadania w ramach projektu oraz terminy ich wykonania.

Każdy projekt został także opatrzony komentarzem na temat tła projektu i uzasadnienia jego wyboru.

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Pod hasłem „dogodne warunki zamieszkania” kryje się szereg czynników, które składają się na zadowolenie z życia na danym terenie.

W przypadku niniejszego dokumentu strategii rozwoju Gminy Lipno, zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania to:

- Zadowalający poziom infrastruktury drogowej i okołodrogowej (ścieżki pieszo-rowerowe, chodniki, oświetlenie)
- Dostępność komunikacji publicznej ze swojej miejscowości do Lipna i Leszna
- Pokrycie systemem odprowadzania ścieków (sieć kanalizacyjna lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) terenu całej Gminy
- Czyste powietrze
- Ład przestrzenny, czyli uporządkowane, ładne, estetyczne otoczenie
- Dobre warunki do prowadzenia i rozwoju biznesu.

Wszystkie te zagadnienia zostały uwzględnione w trzech programach strategicznych. Każdy z nich obejmuje kilka konkretnych projektów wraz z proponowanymi zestawami działań, realizacja których powinna przyczyniać się do realizacji omawianego celu.

Program 1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że respondenci – wyrażając swoją opinię na temat potrzebnych działań na terenie Gminy – rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej wymienili zdecydowanie na pierwszym miejscu. Nic zatem dziwnego, że takie działania, jak remonty i budowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych znalazły priorytet na liście zadań, zaplanowanych do realizacji w niniejszym dokumencie.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Poprawa stanu dróg gminnych		Numer projektu	1.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przebudowa drogi gminnej – ul. Boczna w Wilkowicach etap II (0,200 km) i etap III (0,085 km).			2017-2020	
2. Przebudowa dróg gminnych – ul Boczna i ul. Ogrodowa w Wilkowicach (0,220 km)			2018	
3. Przebudowa ul. Szkolnej w Wilkowicach (0,350 m)			2018-2021	
4. Przebudowa ul. Krańcowej w Lipnie (0,500 km)			2019-2022	
5. Przebudowa ul. Nowej, Poprzecznej, Krótkiej, Słonecznej, Jesiennej i Wiosennej w Lipnie			2017-2026	
6. Przebudowa drogi w Karolewku (1,0 km)			2021-2022	
7. Przebudowa ul. Nowej w Wilkowicach (0,650 km)			2023-2024	
8. Modernizacja nawierzchni dróg na terenie Gminy			2018-2026	
9. Przebudowa dróg na terenie Gronówka			2020-2026	

Drogi służą nie tylko mieszkańcom Gminy i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią bardzo istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną gminy oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu.

Przed władzami samorządowymi przez cały okres realizacji strategii stoją zadania, polegające na przebudowie nawierzchni, bądź remontach/modernizacjach dróg. Najważniejsze przedsięwzięcia, zaplanowane do 2026 roku, zostały wymienione w powyższej tabeli.

Wszystkie inwestycje (z wyjątkiem zadania nr 2 – z programu LEADER) będą finansowane z budżetu Gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej		Numer projektu	1.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa chodników przy drogach gminnych			2017-2026	
2. Budowa oświetlenia			2017-2026	
3. Modernizacja oświetlenia ulicznego			2017-2026	

W ostatnich latach w większości polskich gmin preferencje mieszkańców co do najpilniejszych zadań inwestycyjnych przesunęły się z gospodarki wodno-ściekowej i budowy dróg na budowę infrastruktury okołodrogowej, czyli ścieżek pieszo-rowerowych, chodników, parkingów i oświetlenia. Nie inaczej jest w Lipnie, gdzie badanie ankietowe wykazało, że dla mieszkańców właśnie budowa chodników i ścieżek pieszo-rowerowych jest najważniejsza. Drogi znalazły się na trzecim miejscu.

Najpilniejsze zadania – inwestycje przy drogach gminnych - zostały wymienione w powyższej tabeli. Jeżeli chodzi o doświetlenie ulic, to harmonogram inwestycji jest następujący:

- 2017 – Goniembice, Wyciążkowo, Klonówiec, Targowisko
- 2017 – 2019 – Lipno (ul. Spółdzielcza, Graniczna)
- 2018 – 2019 – Błotkowo, Huby Górka Duchowna
- 2019 – 2020 – Mórkowo (w stronę Lipna)
- 2019 – 2023 – Wilkowice (ul. Pszenna, Ogrodowa, Okrężna, Cukrowa, Szkolna, Dworcowa, os. Słoneczne i ul. Wschodnia)
- 2020 – Os. Gronowe w Gronówku
- 2022 – Goniembice, Górka Duchowna (do RSP)
- 2024 – Os. Skrzypczaka w Mórkwie.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Podjęmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii		Numer projektu	1.3.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy (zabiega o realizację zadań)	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	GDDKiA, Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie, Miasto Leszno, Gmina Święciechowa, Gmina Rydzyna	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przebudowa drogi powiatowej nr 4771P w m. Wilkowice			2017	
2. Budowa drogi powiatowej łączącej drogę S5 – węzeł Święciechowa z wiaduktem drogowym w ciągu ulicy Wilkowickiej w Lesznie nad linią kolejową Poznań – Wrocław (realizowana przez Miasto Leszno w porozumieniu z gminami Lipno, Święciechowa i Powiatem)			2017-2018	
3. Przebudowa drogi powiatowej nr 4777P w miejscowości Gronówko			2018-2019	
4. Przebudowa drogi powiatowej nr 4757P Górka Duchowna- Targowisko			2022-2026	
5. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej z Lipna przez Mórkowo do Wilkowic, realizowana w ramach projektu „Budowa sieci połączeń dróg dla rowerów w gminie Osieczna, Lipno i Rydzyna w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej”			2017-2018	
6. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze krajowej nr 5 na odcinku Lipno – Klonówiec – Leszno			2024-2025	
7. Budowa oświetlenia ulicznego od stacji benzynowej w Lipnie w kierunku Leszna (do końca zabudowy) przy drodze krajowej nr 5			2024-2025	
8. Budowa chodnika na ul. Spółdzielczej w Lipnie przy drodze powiatowej nr 3938P			2019-2021	
9. Budowa chodnika w centrum wsi Gronówko przy drodze powiatowej nr 4777P			2020-2021	

10. Budowa ścieżki rowerowej Goniembice - Lipno	2018-2026
---	-----------

Przez teren Gminy przechodzą drogi:

- krajowa nr 5 Poznań - Wrocław (9,65 km)
- 10 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 50,6 km.

Z punktu widzenia użytkownika nie ma znaczenia, jaki podmiot jest zarządcą drogi – istotne jest, aby była ona w odpowiednim stanie technicznym. Przeprowadzona analiza wykazała, że drogi każdej z w/w kategorii wymagają remontów. Bardzo ważna jest także budowa ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż najbardziej ruchliwych tras, którymi mieszkańcy dojeżdżają do pracy i szkoły.

Zadaniem Gminy jest zgłaszanie do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie apeli o konkretne działania inwestycyjne, które wynikają przecież z potrzeb mieszkańców i przejezdnych.

Najpilniejsze potrzeby zostały wymienione w powyższej tabeli.

Jeżeli chodzi o drogę krajową, to z jednej strony jest ona dla gminy „dobrodziejstwem”, bowiem umożliwia mieszkańcom połączenie z większymi ośrodkami, a ruch tranzytowy generuje dochody miejscowym firmom, ale z drugiej strony przyczynia się do powstawania wielu niebezpiecznych sytuacji oraz jest źródłem hałasu i zanieczyszczeń. Sytuacja ta zmieni się w ciągu 2 lat, gdy zostanie wybudowany odcinek drogi ekspresowej S 5, a dotychczasowa droga nr 5 stanie się drogą wojewódzką. Tym niemniej budowa ścieżki pieszo-rowerowej i oświetlenia wzdłuż tej drogi to jeden z priorytetów, zgłaszanych przez mieszkańców i władze Gminy.

Część w wymienionych wyżej inwestycji powinna zostać dofinansowana z środków unijnych – dotyczy to w szczególności zadań nr 2, 5, 6, 7 i 10.

Jeżeli chodzi o pozostałe zadania, wymienione w tabeli, to dotyczą one przebudowy i budowy dróg powiatowych oraz budowy chodników i ścieżek pieszo-rowerowych. Jeżeli chodzi o te ostatnie, to docelowo powinna powstać wzdłuż dróg powiatowych pętla wokół całej Gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.4.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności i jakości komunikacji publicznej		Numer projektu	1.4.
Cel realizacji projektu	Ułatwienie mieszkańcom możliwości dojazdu do pracy, szkoły, urzędów			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Prywatni operatorzy autobusowi, PKP	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia skali funkcjonowania komunikacji autobusowej, szczególnie we wschodniej części gminy (np. dotowanie prywatnego operatora, gł. dojazdu do Lipna)			Do skutku	
2. Podejmowanie działań na rzecz odnowienia dworców PKP na terenie gminy oraz uruchomienie kas lub automatu biletowego			Do skutku	

Funkcjonowanie komunikacji publicznej wewnątrz Gminy, a także na zewnątrz (dojazdy do innych gmin) zostało ocenione przez mieszkańców w badaniu ankietowym zdecydowanie negatywnie – ocen „źle” i „bardzo źle” było 45%, podczas gdy ocen „bardzo dobrze” i „dobrze” zaledwie 12%. Jest to spowodowane zarówno niezadowalającą liczbą linii, jak i kursów. Sytuacja najbardziej dotkliwa jest we wschodniej części Gminy. Miejscowości na terenie Gminy Lipno, pozbawione komunikacji publicznej to: Sulejewo, Ratowice, Żakowo, Targowisko, Maryszewice osada, Błotkowo osada, Koronowo.

Jak wskazano w dokumencie Raportu (p. 7.6.), na terenie Gminy realizowane są kursy przewozów pasażerskich organizowane przez Miejski Zakład Komunikacji w Lesznie na mocy porozumienia między miastem Leszno oraz Gminą Lipno. Gmina obsługiwana jest przez linię nr 4, kursującą w dni robocze od godz. 5:00 do 18:00. Łączy ona miejscowość Wilkowice z dworcem kolejowym w Lesznie oraz Rynkiem Zborowskim. Pozostała część Gminy obsługiwana jest przez Przedsiębiorstwo Milla Spółdzielnia w Lesznie. Autobusy kursują 3 razy na dobę w dni robocze. Na terenie Gminy w dziedzinie transportowej działa również prywatne przedsiębiorstwo „Celtur” s.c. Anna i Stanisław Cebula. Ponadto kursują autobusy PKS relacji Kościan – Leszno oraz Kościan – Osieczna.

Od 2017 roku działać będzie kolejna prywatna linia autobusowa relacji Sulejewo – Leszno, co w zdecydowanej mierze rozwiąże problemy, o których wyżej była mowa.

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

W ramach niniejszego programu zaproponowano realizację czterech projektów strategicznych o różnej tematyce, związanej z poprawą „technicznych” warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, planowaniem przestrzennym oraz poprawą stanu środowiska naturalnego.

Pierwszy projekt dotyczy inwestycji w sferze gospodarki wodno-ściekowej, co, obok budowy dróg i ścieżek rowerowych oraz wspierania działalności gospodarczej, jest zdecydowanym priorytetem większości polskich gmin.

Drugi projekt zawiera zadania, związane z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej i innymi inwestycjami proekologicznymi, edukacją ekologiczną mieszkańców i wspieraniem ich w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii oraz zapewnieniem czystości powietrza.

Treścią kolejnego projektu są działania, zmierzające do zapewnienia ładu przestrzennego na terenie Gminy.

Ostatni projekt dotyczy organizacji centrum Lipna poprzez zagospodarowanie wolnego terenu za Urzędem Gminy w Lipnie.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Rozbudowa systemu wodociągowo-kanalizacyjnego		Numer projektu	2.1.
Cel realizacji projektu	Stworzenie możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej lub zainstalowania przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawa jakości urządzeń wod-kan, poprawa standardu życia, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozbudowa systemu kanalizacyjnego na terenie Gminy			2017-2026	
2. Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie Gminy			2017-2026	
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie			2020-2026	
4. Modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie Gminy			2017-2021	
5. Budowa kanalizacji deszczowej na terenie Gminy			2017-2026	
6. Rozwój infrastruktury technicznej w wyznaczonych strefach aktywności gospodarczej			2017-2026	
7. Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, np. racjonalnego wykorzystania zasobów wody			Proces ciągły	

Od 2008 roku gminną gospodarkę wodno-ściekową obsługuje spółka leszczyńska. Oprócz samej Gminy, także spółka realizuje inwestycje na terenie Gminy. Na dzień

dzisiejszy skanalizowane są 4 miejscowości – Lipno, Mórkowo, Wilkowice i Gronówko. Najpilniejsze potrzeby dotyczą skanalizowania miejscowości Klonówiec oraz rozbudowy sieci w 4 powyższych wsiach.

Jeżeli chodzi o oczyszczalnie przydomowe, to mogą one być budowane w tych miejscowościach, w których nie będzie rozprowadzana sieć – przede wszystkim w Smyczynie, Ratowicach, Sulejewie, Błotkowie, Karolewku.

Modernizacja stacji uzdatniania wody to zadanie MPWiK w Lesznie. Do 2021 roku powinny zostać zmodernizowane stacje w Targowisku, Żakowie, Lipnie i Wilkowicach.

Z kolei budowa kanalizacji deszczowej to zadanie Gminy. W perspektywie obowiązywania niniejszej Strategii powinny zostać zrealizowane inwestycje w Lipnie (ul. Wiosenna i Jesienna) Wilkowicach (ul. Boczna, Nowa, Szkolna) oraz Gronówku.

W miarę potrzeb i posiadanych środków uzbrajane będą tereny pod aktywizację gospodarczą. W pierwszej kolejności dotyczy to terenu w Maryszewicach. Prace będą prowadzone zarówno przez Gminę, jak i leszczyńskie MPWiK.

Edukacja ekologiczna to zadanie, którego adresatem są wszystkie grupy mieszkańców, jednak szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. MPWiK posiada specjalne programy edukacyjne dla przedszkoli i szkół.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Realizacja przedsięwzięć proekologicznych		Numer projektu	2.2.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie zagrożeń środowiska naturalnego, oszczędność wydatków, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, Policja, fundusze ochrony środowiska, Powiat, spółka gazownicza, Koło Pszczelarzy w Lipnie	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Lipnie			2017	
2. Termomodernizacja budynków Szkół Podstawowych w Wilkowicach, Goniemicach i Lipnie			2017-2018	
3. Modernizacja budynku Urzędu Gminy w Lipnie			2019-2020	
4. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach publicznych			2017-2020	
5. Wymiana energochłonnego oświetlenia w obiektach publicznych			2017-2020	
6. Wdrażanie systemu zielonych zamówień publicznych			2017-2020	
7. Rozbudowa sieci gazowniczej na terenie Gminy			Od 2018	
8. Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest			2017-2026	

<p>9. Wspieranie mieszkańców w instalacji alternatywnych źródeł energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie wykorzystania alternatywnych źródeł energii • udzielanie informacji o źródłach wsparcia finansowego • pomoc w załatwianiu formalności 	Proces ciągły
<p>10. Edukacja proekologiczna mieszkańców , w tym w szczególności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiały informacyjne (plakaty, ulotki) • akcje typu sprzątanie świata, dzień ziemi • konkursy 	Proces ciągły
<p>11. Stworzenie i realizacja programu nasadzeń drzew</p>	2017-2026

Ocena stanu lokalnego środowiska naturalnego w Gminie wypadła bardzo dobrze – 52% mieszkańców dało tutaj oceny bardzo dobre i dobre, podczas gdy tylko 11% oceniło je negatywnie. Oczywiście, nie zwalnia to władz samorządu, ani lokalnej społeczności z obowiązku podejmowania rozlicznych działań o charakterze proekologicznym.

Z punktu widzenia ochrony środowiska i kosztów utrzymania, ważna jest realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych. W przypadku obiektów szkolnych z pomocą przyjdą tutaj fundusze unijne.

Inne przedsięwzięcia, planowane do realizacji bezpośrednio przez Gminę w obiektach publicznych, to montaż odnawialnych źródeł energii (np. fotowoltaika, panele słoneczne, pompy ciepła), wymiana energooszczędnej oświetlenia, czy też wdrażanie systemu tzw. zielonych zamówień publicznych (wymaganie lub preferowanie rozwiązań proekologicznych przy zamówieniach).

Gmina nie posiada wystarczającej sieci gazowniczej. Na obecną chwilę zgazyfikowane są jedynie miejscowości Gronówko, Wilkowice, Maryszewice oraz Wyciążkowo. Stopień gazyfikacji Gminy wynosi 20,58%. Polska Spółka Gazownictwa planowała rozpoczęcie rozbudowy gazowej sieci dystrybucji o miejscowości Lipno i Mórkowo już w 2016 roku, jednak plany te zostały przesunięte na kolejne lata.

Od kilkunastu lat na terenie całego kraju czynione są konkretne działania w kierunku usunięcia azbestu z nieruchomości, co w oczywisty sposób przyczynia się do minimalizacji zagrożeń zdrowia i życia mieszkańców. Po 1945 r. do Polski sprowadzono łącznie ok. 2 mln ton azbestu, z czego większość (80-85%) wykorzystano do produkcji budowlanych wyrobów azbestowo-cementowych. Do dziś na terenie kraju znajduje się ok. 15,5 mln ton wyrobów zawierających azbest, w tym 14,9 mln ton płyt azbestowo-cementowych (ponad 1,3 mld m²) oraz 0,6 mln ton rur i innych wyrobów. Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w środowisku, opracowany został krajowy *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*. Celem, przyjętego przez Radę Ministrów w maju 2002 r., Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych spowodowanych azbestem, poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest. Powinno to nastąpić do 2032 roku.

Wzrostowi świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie podejmowaniu działań proekologicznych, będzie służyła przede wszystkim zintensyfikowana edukacja ekologiczna, szczególnie wśród młodzieży szkolnej. Form tego typu działań może być wiele – organizacja ścieżek edukacyjnych, materiały informacyjne, lekcje wychowawcze, konkursy, itp. Ważną rolę powinny także odegrać sołectwa.

Ponadto gmina pragnie zachęcać i wspierać mieszkańców w instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), między innymi poprzez akcje informacyjne i pomoc w załatwianiu formalności.

Bardzo ciekawą inicjatywą jest opracowanie, a następnie realizacja programu nasadzeń drzew. Ze względu na dużą liczbę pasiek na terenie Gminy w szczególności sadzone będą drzewa miododajne. Zadanie to będzie realizowane w uzgodnieniu z Kołem Pszczelarzy w Lipnie.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Aktywna gospodarka przestrzenna		Numer projektu	2.3.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie ładu przestrzennego, stworzenie podstaw pod rozwój działalności gospodarczej na wybranych terenach, przyciąganie nowych mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, potencjalni inwestorzy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy – w zależności od potrzeb			Proces ciągły	
2. Sporządzanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – w zależności od potrzeb			Proces ciągły	
3. Pozyskiwanie przez gminę nowych terenów (agencyjnych, prywatnych)			Proces ciągły	
4. Sprzedaż i remonty budynków komunalnych			Proces ciągły	

Beład przestrzenny jest poważną bolączką praktycznie każdej polskiej gminy, a możliwość lokalizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (wówczas, gdy nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) niejednokrotnie powoduje pogorszenie i tak fatalnego zagospodarowania terenu.

Jednym z zadań w niniejszym projekcie jest, w zależności od potrzeb, aktualizacja dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy”. Dzięki temu istnieje możliwość wskazania, jakie tereny mogą być przeznaczone pod jaką działalność. W ten sposób samorząd ma możliwość świadomego, aktywnego kształtowania przestrzeni Gminy.

Jeżeli chodzi o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, to także potrzebna jest ich aktualizacja części z nich, a nowe plany będą tworzone w zależności od potrzeb.

Bardzo istotnym zamierzeniem jest pozyskiwanie przez Gminę nowych terenów, które będą mogły być wykorzystywane pod inwestycje komunalne, mieszkaniowe, bądź przemysłowe.

Obecnie Gmina dysponuje 28 mieszkaniami komunalnymi. W planach, podobnie jak w poprzednich latach, jest ich stopniowa sprzedaż; barierą jest jednak kwestia podziałów nieruchomości oraz ich stan, wymagający remontów.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.4.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Organizacja centrum Lipna		Numer projektu	2.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie ładu przestrzennego, stworzenie podstaw pod rozwój działalności gospodarczej na wybranych terenach, przyciąganie nowych mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy i Gminnym Ośrodkiem Kultury w Lipnie			2017-2020	
2. Rewitalizacja parku w Lipnie			2019-2026	

Wiele miejscowości na terenach wiejskich, które wcześniej nigdy nie miały statusu miasta, nie posiada wyraźnie wyznaczonego centrum, które mogłoby spełniać wielorakie funkcje – organizacji lokalnych uroczystości, rekreacji, wypoczynku, czy integracji.

Odpowiedzią na zapotrzebowanie istnienia takiego miejsca w Lipnie jest plan zagospodarowania terenu za Urzędem Gminy i GOK. Już w 2017 roku powstanie koncepcja, a następnie projekt, a w kolejnych 3 latach inwestycja zostanie zrealizowana.

Innym terenem w centrum Lipna, który wymaga zagospodarowania, jest park. Zieleń w nim ma być uporządkowana, mają powstać alejki, postawione elementy małej architektury oraz wzniesiona/zmodernizowana scena. Ze względu na ograniczone środki i ważniejsze w hierarchii zadania, przedsięwzięcie ma być ukończone za około 10 lat.

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Rozwój gospodarczy jest podstawowym sposobem poprawy warunków życiowych i przeciwdziałania bezrobociu. Samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Mimo tego powinien podejmować działania, wspierające działalność gospodarczą.

W pierwszej kolejności powinny one polegać na efektywnym planowaniu przestrzennym, pozwalającym na przeznaczanie określonych terenów pod aktywność gospodarczą, a następnie – w miarę możliwości finansowych – na uzbrajaniu posiadanych terenów pod różnego rodzaju inwestycje. Duże znaczenie dla inwestorów ma także dobra obsługa ze strony Urzędu Gminy oraz wszelkie inne działania, ułatwiające prowadzenie biznesu, takie jak informacja i promocja gospodarcza, doradztwo, czy ulgi podatkowe.

W ramach niniejszego programu przewidziano wdrożenie dwóch projektów, obejmujących wyżej wymienione rodzaje działań.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.1.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Organizacja terenów pod inwestycje		Numer projektu	3.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie możliwości inwestowania na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy, Starostwo	
Beneficjenci	Inwestorzy i mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie mieszkańców w przeznaczaniu terenów pod inwestycje: <ul style="list-style-type: none"> • dotarcie do mieszkańców z informacją o działaniach Gminy w tej sferze • zmiany planów zagospodarowania przestrzennego • komasacja gruntów (starostwo) • pomoc w załatwianiu formalności • aktualizacja rejestru gruntów pod inwestycje 			2017-2026	
2. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			2017-2026	
3. Wykupy gruntów przez Gminę (w miarę potrzeb i możliwości)			2017-2026	
4. Uzbieranie terenów pod inwestycje (w miarę potrzeb i możliwości)			2017-2026	

Podstawowym warunkiem inwestowania przez przedsiębiorców na danym terenie jest pozyskanie odpowiednich gruntów pod działalność gospodarczą. W miarę możliwości prawnych, finansowych i organizacyjnych, Gmina pragnie wspierać w tej sferze obecnych i potencjalnych przedsiębiorców.

Przed wszystkim należy wyraźnie określić w kompleksowym planie zagospodarowania terenu Gminy, jaki typ działalności jest możliwy do prowadzenia na danym terenie, a gdzie działalność gospodarcza nie jest dopuszczalna.

Jeżeli chodzi o grunty prywatne, to Gmina planuje zachęcić właścicieli, którzy są zainteresowani przeznaczeniem ich pod działalność gospodarczą, do złożenia odpowiednich deklaracji w Urzędzie, aby grunty te zostały opisane i wciągnięte na listę

oferty inwestycyjnej gminy. Następnym krokiem będzie sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz udzielanie szerokiej pomocy w komasacji, przekształcaniu, sprzedaży lub dzierżawie.

Niestety, obecnie samorząd nie posiada większych obszarów własnych gruntów, jednak w miarę potrzeb i posiadanych środków, Gmina będzie dążyła do ich pozyskania. Później nastąpi sporządzenie dla nich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a następnie, jeżeli dostępne będą środki finansowe, uzbrajanie tych terenów w elementy infrastruktury technicznej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.2.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Orientacja gminy na inwestorów		Numer projektu	3.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, zmniejszenie bezrobocia			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Przedsiębiorcy, inwestorzy, mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie miejscowych firm: <ul style="list-style-type: none"> • plany zagospodarowania przestrzennego • badanie potrzeb • sprawna obsługa ze strony Gminy • większa współpraca z gospodarstwami agroturystycznymi • regularne spotkania 			Proces ciągły	
2. Wspieranie działania przedsiębiorstw na rzecz pozyskania dofinansowywania tworzenia nowych miejsc pracy i przekwalifikowywania obecnych pracowników – przekazywanie informacji, wskazywanie źródeł pomocy w sporządzaniu wniosków aplikacyjnych (Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego)			Proces ciągły	
3. Promocja terenów inwestycyjnych (pod działalność gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe): <ul style="list-style-type: none"> • strona internetowa Gminy • materiały drukowane (informator, prasa) • publikacje ogólnopowiatowe i ogólnowojeńskie • wystawianie na targach (wraz z innymi gminami powiatu) 			Proces ciągły	
4. Współpraca z przedsiębiorcami – intensyfikacja kontaktów z nimi, spotkania			Proces ciągły	

Gmina pragnie zintensyfikować działania, polegające na „opiece” nad lokalnymi przedsiębiorcami i potencjalnymi inwestorami – kontaktach z nimi, koordynowaniu ich obsługi.

Działania promocyjne Gminy powinny mieć na celu:

- zwiększenie liczby inwestorów
- zwiększenie liczby mieszkańców.

Jednym z zadań samorządu gminnego jest organizowanie działań, sprzyjających aktywizacji gospodarczej. Z pewnością istotnym elementem działań promocyjnych powinno być wystawianie się na targach i wystawach gospodarczych (ze względu na koszty - razem z innymi gminami) oraz współpraca z agencjami, specjalizującymi się w promocji gospodarczej, takich jak na przykład Państwowa Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Wszelkie przedsięwzięcia, związane ze wspieraniem lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwaniem nowych, powinny wynikać z uporządkowanego planu działania w tej dziedzinie.

Jak już wcześniej wspomniano, Gmina dąży do tego, aby stać się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla osób, preferujących spokojne otoczenie i bezpieczeństwo. Przyciąganiu takich osób warto i należy poświęcić uwagę i wysiłki, promując nie tylko samo miejsce, ale i niewątpliwe jego walory w postaci rozbudowanej oferty oświatowej, kulturalnej i sportowej.

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Drugim celem strategicznym, po zapewnieniu dobrych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy, jest zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych, które powinny stwarzać mieszkańcom możliwości rozwoju i ciekawego spędzania wolnego czasu.

Należą do nich:

- oświata
- kultura i tradycja
- rozrywka i integracja
- sport i rekreacja
- zdrowie i pomoc społeczna
- zapewnienie bezpieczeństwa
- usługi administracyjne.

Jak już wcześniej wspomniano, wyniki przeprowadzonych analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one w pierwszej kolejności dalszej poprawy jakości nauczania i bazy oświaty oraz zwiększenia nakładów na kulturę, rozrywkę oraz infrastrukturę sportową i rekreacyjną.

Zostały one zgrupowane w trzech programach strategicznych, które poniżej zostaną po kolei omówione. Łącznie znajduje się w nich 8 projektów, których realizacja przybliżyć będzie zmierzony w wizji stan docelowy, czyli dogodne warunki życia, rozwoju i wypoczynku w Gminie.

Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja

Oświata jest wysoko oceniana przez mieszkańców Gminy. W badaniu ankietowym o przedszkolu, szkołach podstawowych i gimnazjum pozytywnie wypowiedziało się średnio około 75% respondentów. Oczywiście, nie wszystkie potrzeby w tej sferze zostały zaspokojone – placówki te wymagają doinwestowania, zarówno jeżeli chodzi o same budynki, jak i zaplecze sportowe.

W przypadku sfery kultury i rozrywki około 82% respondentów pozytywnie oceniło ich dostępność i jakość oferty. Jednocześnie wskazano, że oczekiwane jest jej dalsze uatrakcyjnienie, szczególnie poza Lipnem.

Dostępność infrastruktury i usług z zakresu sportu i rekreacji oceniono na tym samym, wysokim poziomie, co kulturę i rozrywkę. Mieszkańcy postulowali przede wszystkim rozbudowę bazy sportowo-rekreacyjnej.

Łącznie w ramach niniejszego programu zaproponowano do realizacji cztery projekty strategiczne.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.1.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Działania na rzecz poprawy jakości nauczania w szkołach gminnych		Numer projektu	4.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa wyników nauczania, stworzenie lepszych szans rozwoju uczniów			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, uczniowie, rodzice	
Beneficjenci	Uczniowie, nauczyciele, rodzice			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie liczby zajęć dodatkowych			Proces ciągły	
2. Realizacja projektów edukacyjnych (np. prozdrowotnych, wymiana młodzieży)			Proces ciągły	
3. Premiowanie osiągnięć uczniów poprzez system stypendialny			Proces ciągły	
4. Doskonalenie umiejętności i kompetencji nauczycieli			Proces ciągły	

W ramach niniejszego projektu zaproponowano realizację różnorodnych działań, które zostały omówione poniżej.

Najlepszym sposobem na poprawę wyników nauczania jest (oprócz właściwego doboru kadry nauczycielskiej i jej ciągłego doskonalenia) rozszerzenie palety zajęć dodatkowych, pozwalających na indywidualizację pracy zarówno z uczniami najbardziej wymagającymi wsparcia, jak i najzdolniejszymi. Szkoły z terenu Gminy już obecnie realizują wiele interesujących zajęć, co nie oznacza, że nie ma potrzeby rozszerzania ich palety. Pomocne będzie tutaj wykorzystanie funduszy unijnych, które są już dostępne na ten cel.

Bodźcem do wysiłku w nauce i aktywności w sztuce i sporcie jest nagradzanie najlepszych uczniów, artystów i sportowców. To samo dotyczy nauczycieli, którzy ponadto powinni przez cały okres pracy zawodowej doskonalić swoje umiejętności.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.2.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych		Numer projektu	4.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków nauki i nauczania			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe, przedsiębiorcy	
Beneficjenci	Uczniowie i nauczyciele			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa żłobka (przez prywatnego inwestora)			W zależności od zgłoszeń inwestorów	
2. Modernizacja oddziału przedszkolnego w Górcie Duchownej			2017-2019	
3. Termomodernizacja budynków oświatowych (por. projekt 2.2.)			2017-2018	
4. Budowa sali gimnastycznej przy szkole w Wilkowicach			2022-2026	
5. Modernizacje posiadanych pracowni oraz poprawa wyposażenia placówek oświaty w pomoce naukowe			Proces ciągły	
6. Budowa hali sportowej w Lipnie			2024-2026	

Jednym z najważniejszych postulatów, zgłaszanych podczas spotkań w ramach prac nad strategią, była organizacja żłobka na terenie Gminy. Jego brak utrudnia podejmowanie pracy przez jej mieszkanki. Ostatnio do Urzędu Gminy zgłaszają się prywatne podmioty, pragnące podjąć się budowy żłobka. Jest to bardzo ciekawa propozycja – jej realizacja nie wymagałaby ponoszenia nakładów inwestycyjnych przez Gminę.

W trakcie prac nad Strategią określono potrzeby placówek, dotyczące prac budowlano-remontowych i zakupów sprzętowych, przewidywanych do wykonania w najbliższych latach w celu zapewnienia lepszych warunków nauki i nauczania. Przeprowadzona analiza wskazała na potrzebę licznych remontów i modernizacji praktycznie we wszystkich placówkach oświatowych. Część z nich polega na standardowych pracach remontowych, czy też okresowej wymianie mebli i sprzętu. Pozostałe to znaczące inwestycje, remonty i nowe zakupy.

Duża część najważniejszych potrzeb zostanie zaspokojonych dzięki realizacji prac termomodernizacyjnych, o których była mowa w Projekcie 2.2.

Ponadto palącą potrzebą jest budowa sali gimnastycznej przy dużej szkole w Wilkowicach.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.3.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki		Numer projektu	4.3.
Cel realizacji projektu	Stworzenie warunków do rozwoju kultury na terenie Gminy, zwiększenie oferty kulturalnej, integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy, sołectwa, OSP, LGD, szkoły, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
Rozwój infrastruktury:				
1. Modernizacja i remont Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie oraz budowa filii bibliotecznej w Wilkowicach			2018-2020	
2. Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół			2017-2020	
3. Modernizacja Domu Strażaka w Wilkowicach			2017-2020	
4. Przebudowa świetlicy wiejskiej w Ratowicach			2017	
5. Budowa świetlicy wiejskiej w Gronówku			2020-2021	
6. Budowa świetlicy wiejskiej w Koronowie			2022-2024	
7. Remonty/modernizacje świetlic wiejskich w Górcie Duchownej, Targowisku i Radomicku			2019-2021	
Działania organizacyjne:				
1. Lepsze wykorzystanie świetlic wiejskich poprzez wspieranie aktywności lokalnych: <ul style="list-style-type: none"> • dotowanie aktywności z budżetu Gminy • pomoc w pozyskiwaniu środków (np. z unijnego programu LEADER) • zachęcanie sołtysów i wolontariuszy do opieki nad świetlicami • udostępnianie świetlic dla młodzieży 			Proces ciągły	
2. Zwiększenie oferty kulturalnej we wsiach poza Lipnem (działania GOK, Biblioteki, szkół)			Proces ciągły	

<p>3. Kontynuacja i rozwój imprez kulturalnych i rozrywkowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogólnopolski Festiwal Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych im. Jerzego Samelczaka w Wilkowicach • Wielkanoc w Tradycji • Święto Pieczonego Ziemniaka i Rajd Rowerowy wokół Gminy Lipno • Obchody Święta Niepodległości 	Proces ciągły
4. Organizacja jednej, dużej imprezy gminnej	Od 2017

Jak wcześniej wspomniano, około 82% respondentów pozytywnie oceniło dostępność i jakość oferty kultury i rozrywki. Z drugiej strony wskazano na potrzebę jej dalszego uatrakcyjnienia i większego zróżnicowania.

W zadaniu nr 1 w powyższej tabeli jest mowa o modernizacji i remoncie Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie oraz budowie filii bibliotecznej w Wilkowicach. Przedsięwzięcie to ma szansę uzyskać 75% dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016–2020”.

Remontu wymaga także obiekt GOK w Lipnie – należy dokończyć remont elewacji, zorganizować parking, zagospodarować teren wokół budynku.

Kolejne zadania dotyczą budowy nowych świetlic wiejskich i modernizacji istniejących.

Druga część projektu to działania o charakterze organizacyjnym.

Bardzo ważne jest dalsze rozszerzenie działalności GOK i Biblioteki oraz szkół o kolejne inicjatywy, a przede wszystkim „wychodzenie” z ofertą do społeczności lokalnych poza Lipnem.

Z tą kwestią związana jest kolejna - niewystarczające wykorzystanie świetlic wiejskich (wybudowanych, bądź zmodernizowanych w ostatnich latach dzięki wsparciu ze środków unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich) jako miejsca spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, ich rozwoju i integracji. Przyczyn tego stanu rzeczy jest wiele, a do najistotniejszych należą:

- brak środków na zatrudnienie opiekunów świetlic
- niedostateczne wyposażenie obiektów
- niezadawalające zaangażowanie lokalnej społeczności
- obawa przed dewastacją przez młodzież, która licznie zgłaszała brak miejsca spotkań.

Wydaje się, że tylko połączenie oddolnych inicjatyw (zarządzanie świetlicami przez sołectwa) ze wsparciem gminnym i unijnym ma szansę dać zamierzone efekty.

Mieszkańcy Gminy zdecydowanie opowiadają się za kontynuacją, a nawet rozwojem różnych imprez kulturalnych i rozrywkowych. Niektóre z nich, szczególnie Ogólnopolski Festiwal Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych im. Jerzego Samelczaka w Wilkowicach, wręcz stają się wizytówką Gminy.

Z pewnością potrzebne jest zorganizowanie cyklicznej, dużej imprezy ogólnogminnej, która byłaby doskonałą okazją nie tylko do zabawy, ale również integracji lokalnej społeczności.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.4.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej		Numer projektu	4.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie dobrych warunków do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości, Zapewnienie atrakcyjnych form aktywnego spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe, kluby sportowe, sołectwa	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
Rozwój infrastruktury:				
1. Zagospodarowanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Żakowie			2017-2019	
2. Zagospodarowanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Koronowie			2017-2020	
3. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego „boisko sportowe” w Mórkowie			2017-2018	
4. Zagospodarowanie terenu sportowo – rekreacyjnego w Radomicku			2017-2020	
5. Zagospodarowanie terenu kompleksu sportowo-rekreacyjnego na osiedlu przy ul. Leszczyńskiej w Lipnie			2017-2019	
6. Modernizacja (Mórkowo, Targowisko) i budowa placów zabaw (Radomicko)			2018-2020	
7. Budowa kolejnych (Lipno, Żakowo) i doposażenie istniejących (Górka Duchowna) siłowni zewnętrznych			2018-2021	
Działania organizacyjne:				
1. Rozwój Turnieju wsi			Od 2017	

<p>2. Kontynuacja i rozwój imprez sportowo-rekreacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turniej Piłki Ręcznej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Lipno • Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych o Puchar Wójta Gminy Lipno • Biegi Przełajowe o Puchar Wójta Gminy Lipno • Ogólnopolski Turniej Judo Dzieci i Młodzików o Puchar Wójta Gminy Lipno • Plażowy Turniej Piłki Siatkowej im Grzegorza Olejnika • Turniej Siatkówki Plażowej Kobiet o Puchar Wójta Gminy Lipno • Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Lipno • Krajowe zawody MTB w Smyczynie • Mistrzostwa Polski sztafet MTB w Smyczynie • Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy • Dni Gminy Lipno 	Proces ciągły
3. Pomoc finansowa dla klubów sportowych w Gminie	Proces ciągły
4. Organizacja zawodów gminnych szkolnych, wspieranie organizacji klubów	Proces ciągły
5. Wyszukiwanie i wspieranie animatorów sportu (wykorzystanie sal sportowych przy szkołach do zajęć), zachęcanie mieszkańców i sołtysów do większej aktywności	Proces ciągły
6. Wspieranie działań podejmowanych przez lokalne społeczności i grupy (formalne i nieformalne), mających na celu tworzenie oferty spędzania wolnego czasu i aktywnego wypoczynku	Proces ciągły

Mieszkańcy Gminy oczekują, że w kolejnych latach baza sportowo-rekreacyjna będzie nadal wzbogacana o nowe obiekty, a istniejące będą modernizowane. W ślad za tym powinna iść coraz większa aktywność mieszkańców, przejawiająca się zarówno w liczbie klubów i sekcji, jak i odsetku mieszkańców regularnie, aktywnie spędzających wolny czas.

W tabeli powyżej znajduje się szczegółowe zestawienie planowanych zadań. Większość z nich dotyczy rekreacyjnego zagospodarowania terenu w różnych miejscowościach. Miejsca takie mają służyć nie tylko samej aktywności fizycznej mieszkańców, mają również służyć ich integracji.

Sama atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna to za mało, aby można było mówić o stworzeniu wystarczających warunków do aktywności ruchowej mieszkańców. Potrzebna jest ciekawa, różnorodna oferta, zaspokajająca oczekiwania różnych grup mieszkańców.

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Z istniejącej na terenie Gminy opieki zdrowotnej zadowolonych jest około 2/3 mieszkańców (wynik badania ankietowego – suma ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających). Trzeba zdawać sobie sprawę, że samorząd gminny praktycznie nie posiada narzędzi oddziaływania na publiczną służbę zdrowia, jest to zadanie Państwa.

Jeżeli chodzi o pomoc społeczną, to jest ona oceniana pozytywnie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje dużo więcej zadań niż wskazują wymogi ustawowe. Wśród największych problemów w tej sferze wymieniano zbyt mało mieszkań socjalnych oraz narastające (podobnie jak w całym kraju) zjawisko starzenia się społeczeństwa, powodujące coraz większe potrzeby, dotyczące zapewnienia opieki osobom starszym, zarówno chorym, jak i zdrowym. Ta druga grupa mieszkańców będzie coraz bardziej zainteresowana aktywnym spędzaniem wolnego czasu wśród rówieśników.

Poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy jest oceniany przez mieszkańców pozytywnie (75% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających), co nie oznacza, że nie trzeba podejmować w tej dziedzinie w kolejnych latach żadnych działań tym bardziej, że nierzadkie są akty wandalizmu.

W ramach niniejszego programu sformułowano dwa projekty o wskazanej wyżej tematyce.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.1.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Wspieranie najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy		Numer projektu	5.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom			
Jednostka koordynująca	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Lipno	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, organizacje pozarządowe, sołectwa	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych			2018-2020	
2. Organizacja mieszkań chronionych			Do skutku	
3. Budowa podjazdów/wind dla osób niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej			2017-2026	
4. Organizacja czasu wolnego osób starszych: <ul style="list-style-type: none"> wspieranie dotychczasowych działań seniorów organizacja klubu dziennego pobytu organizacja klubów przy bibliotekach i świetlicach wiejskich (w miarę potrzeb) 			Proces ciągły	
5. Promowanie pomocy sąsiedzkiej (wolontariat)			Proces ciągły	
6. Promowanie wolontariatu wśród młodzieży			Proces ciągły	
7. Promowanie tworzenia spółdzielni socjalnej			Do skutku	
8. Organizacja kampanii społecznych			Proces ciągły	
9. Edukowanie społeczeństwa w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów społecznych			Proces ciągły	

10. Doskonalenie zawodowe kadr gminy w zakresie problemów społecznych	Proces ciągły
11. Promowanie metod spędzania czasu wolnego rodzin	Proces ciągły
12. Organizacja czasu wolnego młodzieży	Proces ciągły

W każdej społeczności są osoby i rodziny, kwalifikujące się do uzyskania mieszkania socjalnego lub chronionego, za którego dostarczenie odpowiada gmina. Lokal socjalny to lokal przeznaczony dla osób bezdomnych, eksmitowanych lub osób ubogich, nie mogących utrzymać mieszkania samodzielnie. Z kolei lokal chroniony ma zapewnić osobom w nim zamieszkującym przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub zastąpić pobyt w placówce, zapewniającej całodobową opiekę. Ustawa o pomocy społecznej umożliwia pobyt w mieszkaniach chronionych osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, opuszczającym pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Obecnie Gmina posiada 5 lokali socjalnych w miejscowości Mórkowo, a potrzebnych jest jeszcze kilkanaście. Ze względu na brak środków na budowę kolejnych mieszkań, najlepszym rozwiązaniem jest przekształcanie mieszkań komunalnych na socjalne i chronione (których Gmina w ogóle nie posiada).

Absolutnym wymogiem jest dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tej sferze jest jeszcze wiele do zrobienia – podjazdy/windy trzeba zamontować w Urzędzie Gminy, szkołach (będzie to zrobione przy okazji prac termomodernizacyjnych), niektórych świetlicach, ośrodku zdrowia, Policji.

Wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom organizacji bezpiecznego i ciekawego spędzania wolnego czasu przez osoby starsze, Gmina rozważa organizację klubu dziennego pobytu. Mógłby on się mieścić w GOK lub Bibliotece. Z pomocą finansową może przyjść ogólnopolski program Senior-WIGOR, który adresowany jest do nieaktywnych zawodowo osób z grupy „60 Plus”. Od 2017 roku po przekształceniu program będzie się nazywał „Senior+”. Zaproponowane zmiany to między innymi wprowadzenie nowej formy placówki - Klubu „Senior+”. W takim klubie będzie można spędzać co najmniej 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Dla seniorów będą pomieszczenia do wspólnych spotkań i różnych aktywności, takich jak gotowanie, czy ćwiczenia gimnastyczne. W domu „Senior +” zapewniony będzie także ciepły posiłek. Na program przeznaczono 340 milionów złotych, z czego w 2017 roku będzie to 30 milionów złotych, a od roku 2018 do 2020 - 80 milionów złotych rocznie.

Ponadto, w przypadku zainteresowania, seniorzy mogą działać także w świetlicach wiejskich w różnych miejscowościach na terenie Gminy.

Jeżeli chodzi o podejmowanie działań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizację młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych, to można to robić na wiele sposobów, na przykład poprzez realizację projektów unijnych, wolontariat, pomoc sąsiedzka, zatrudnianie specjalistów do udzielania porad (np. psychologów, pedagogów), zbiórkę żywności, czy wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczych.

W ramach projektu przewidziano także realizację wielu innych działań, dotyczących promowania i wspierania aktywności społecznej oraz efektywnego i zdrowego spędzania wolnego czasu.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.2.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego		Numer projektu	5.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Policja, OSP, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja systemu monitoringu wizyjnego: <ul style="list-style-type: none"> • placówki oświaty • place zabaw • przy drogach (wjazd do Gminy drogami krajową i powiatowymi), ustawienie tablic „Gmina monitorowana” • miejsca imprez masowych • przed obiektami użyteczności publicznej (UG, GOK, OSP Lipno, park w Lipnie) • boiska sportowe 			2020-2026	
2. Podejmowanie starań o zwiększenie skali kontroli drogowej (Policja z Leszna)			Do skutku	
3. Działania prewencyjne w szkołach dla uczniów			Proces ciągły	
4. Poprawa bazy lokalowej Ochotniczych Straży Pożarnych - budowa nowej remizy w Lipnie			2018-2020	
5. Poprawa wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych – wymiana samochodu Jelcz w OSP w Lipnie			2025-2026	

Stan bezpieczeństwa publicznego w Gminie jest przez jej mieszkańców oceniany wysoko – ocen bardzo dobrych i dobrych jest 34%, a średnich – 41%.

Jednym z priorytetów w tej dziedzinie jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, przede wszystkim rozbudowę systemu monitoringu. Miejsca instalacji kamer wskazano w powyższej tabeli.

Bardzo ważne jest także prowadzenie jak najliczniejszych akcji profilaktycznych, dotyczących bezpieczeństwa, wśród mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży.

Należy także pamiętać o systematycznym wspieraniu jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w zakresie wyposażenia sprzętowego tym bardziej, że najczęściej to właśnie zastępy OSP są pierwszymi, które docierają na miejsce zdarzenia. Najważniejszym przedsięwzięciem w najbliższych latach będzie budowa nowej remizy OSP w Lipnie, ponieważ obecny obiekt nie spełnia norm.

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Ten ostatni element jest wysoko oceniany – praca urzędników gminnych została oceniona bardzo dobrze i dobrze przez 43% respondentów, a zadowolająco przez kolejnych 35%.

Niniejszy program obejmuje dwa projekty, związane z aktywizacją i integracją mieszkańców oraz usprawnieniem działania służb gminnych.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.1.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej		Numer projektu	6.1.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym Gminy, zwiększenie liczby organizacji pozarządowych i innych form aktywności społecznej, większa integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, sołectwa, organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych: <ul style="list-style-type: none"> wyszukiwanie i wspieranie aktywistów - animatorów świetlic, animatorów sportu konsultowanie przez gminę różnych spraw z organizacjami pozarządowymi dotowanie organizacji współpraca przy organizacji różnych wydarzeń 			Proces ciągły	
2. Podejmowanie działań, mających na celu integrację nowych mieszkańców, zaangażowanie ich w sprawy Gminy			Proces ciągły	
3. Wspieranie działań, podejmowanych przez lokalne społeczności i grupy mieszkańców			Proces ciągły	

Przeprowadzone badanie ankietowe oraz analiza SWOT wykazały, że zbyt mała część mieszkańców jest zainteresowana uczestnictwem w różnego rodzaju zorganizowanych aktywnościach społecznych, kulturalnych, czy sportowych mimo generalnie dużej liczby inicjatyw i wydarzeń. W trakcie wywiadów i spotkań próbowano zidentyfikować powody tego stanu rzeczy. Z pewnością przyczynia się do tego fakt pracy poza terenem Gminy, a więc poświęcanie dużej ilości czasu na dojazdy. Dla części mieszkańców na pewno barierą jest zbyt niski poziom zarobków.

Aby przeciwdziałać temu negatywnemu zjawisku, samorząd pragnie podejmować wiele różnorodnych działań, polegających w pierwszej kolejności na docieraniu z informacją o różnych ofertach i wydarzeniach do jak największej liczby mieszkańców oraz wspieraniu lokalnych liderów i oddolnych inicjatyw.

Działania samorządu będą więc dwukierunkowe – będą zachęcały pojedynczych mieszkańców do udziału w różnego rodzaju aktywnościach oraz wspierały powstawanie i rozwój organizacji pozarządowych.

Szczególną wagę należy kierować na aktywną już grupę mieszkańców - seniorów (działają 3 kluby seniora, uniwersytet III wieku), bowiem wszystko wskazuje na to, że przez wiele najbliższych lat będzie się ona systematycznie zwiększać.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.2.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Sprawne zarządzanie Gminą		Numer projektu	6.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie szybszego tempa rozwoju gminy, zapewnienie jak najwyższego poziomu świadczenia usług komunalnych i społecznych			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca osiedlania się: <ul style="list-style-type: none"> poprzez stronę internetową gminy poprzez portale społecznościowe ogłoszenia w prasie lokalnej 			Proces ciągły	
2. Kontynuowanie akcji zachęcania do płacenia podatków na miejscu: <ul style="list-style-type: none"> poprzez stronę internetową gminy ulotki, plakaty poprzez zebrania sołeckie 			Proces ciągły	
3. Zwiększenie kanałów komunikacji z mieszkańcami: <ul style="list-style-type: none"> informator mailowy Facebook 			Proces ciągły	
4. Realizacja szkoleń dla pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek			Proces ciągły	
5. Rozwój współpracy z innymi samorządami			Proces ciągły	

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, skutecznej promocji gospodarczej i turystycznej oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Niniejszy projekt obejmuje wiele działań, prowadzących do zwiększenia efektywności i skuteczności działania Urzędu Gminy i jednostek gminnych.

Mimo wielu potrzeb, dotyczących zarówno rozbudowy samej infrastruktury technicznej i społecznej, jak i rozwoju oferty spędzania wolnego czasu, mieszkańcy dostrzegają potrzebę poprawy poziomu obsługi w Urzędzie Gminy i jednostkach gminnych. Służyć temu będą między innymi szkolenia pracowników, jak i poprawa warunków pracy i obsługi w Urzędzie Gminy.

Jak już wcześniej wspomniano, jednym z priorytetów działania samorządu, a zarazem sposobów na rozwój Gminy, będzie stwarzanie jak najlepszych warunków do osiedlania się kolejnych mieszkańców. Bardzo istotne będzie umiejętne promowanie się Gminy jako terenu, na którym warto osiaść na stałe. Zwiększenia wymaga także promocja atrakcji turystycznych Gminy.

Gmina Lipno, wraz z sześcioma innymi gminami, wchodzi w skład Powiatu Leszczyńskiego. W ostatnich latach samorzady zaczęły się jednoczyć i wspólnie realizować projekty z wydatną pomocą zewnętrznych funduszy, przede wszystkim poprzez realizację projektu „Partnerstwo Obszaru Funkcjonalnego dla wzmocnienia rozwoju i spójności społeczno-gospodarczej Aglomeracji Leszczyńskiej” (dofinansowanego z funduszy EOG i norweskich) oraz przynależność do Leszczyńskiego Obszaru Strategicznej Interwencji (projekty dofinansowywane z środków unijnych).

Z tego powodu, a także z powodu możliwości korzystania przez mieszkańców z infrastruktury i oferty okolicznych gmin, bardzo ważny jest rozwój współpracy Gminy Lipno z Powiatem i gminami Powiatu. Wspólna oferta inwestycyjna i turystyczna, koordynacja wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, wspólne ubieganie się o środki dotacyjne to pierwsze, potencjalne pola kooperacji między samorządami. Do współpracy powinny być zaproszone podmioty pozasamorządowe, takie jak przedsiębiorcy, czy organizacje pozarządowe.

7. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM

7.1. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 ze Strategią Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju 2020 - AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO” (ŚSRK), przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 roku, to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju Polski do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych kraju. Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem Polski, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Dokonano w ŚSRK wyboru trzech obszarów strategicznych:

- I. **Sprawne i efektywne państwo**
- II. **Konkurencyjna gospodarka**
- III. **Spójność społeczna i terytorialna.**

Zadania realizowane w ramach tych priorytetowych kierunków interwencji mają być odpowiedzią na kluczowe wyzwania w najbliższym dziesięcioleciu i mają pozwolić na zintensyfikowanie procesów rozwojowych oraz uniknięcie dryfu rozwojowego.

Dla współrealizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020 przez jednostki samorządu terytorialnego, największe znaczenie będzie miała realizacja obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna, dla którego wyznaczono następujące podobszary:

Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Lipno projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w ŚSRK. Dokładne przyporządkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020

Obszary strategiczne	Cele szczegółowe	Wyróżnienie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Lipno
SPRAWNE I EFEKTYWNE PAŃSTWO	PRZEJŚCIE OD ADMINISTROWANIA DO ZARZĄDZANIA ROZWOJEM	<ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych • Zwiększenie efektywności instytucji publicznych • Wprowadzenie jednolitych zasad e-gov w administracji (e-administracja) • Poprawa jakości prawa • Zapewnienie ładu przestrzennego 	2.3.; 6.2.
	WZMOCNIENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH REALIZACJI INDYWIDUALNYCH POTRZEB I AKTYWNOŚCI OBYWATELA	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości • Rozwój kapitału społecznego • Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela • Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego 	5.2.
KONKURENCYJNA GOSPODARKA	WZROST WYDAJNOŚCI GOSPODARKI	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie produktywności gospodarki • Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie • Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego • Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej 	2.3.; 3.1.; 3.2.
	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie aktywności zawodowej • Poprawa jakości kapitału ludzkiego • Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej 	4.1.; 4.3.
	BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie zasobami • Poprawa efektywności energetycznej • Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii • Poprawa stanu środowiska • Adaptacja do zmian klimatu 	2.1.; 2.2.

	ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI TRANSPORTU	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych Udrożnienie obszarów miejskich 	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I TERYTORIALNA	INTEGRACJA SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych 	5.1.; 6.1.
	ZAPEWNIENIE DOSTĘPU I OKREŚLONYCH STANDARDÓW USŁUG PUBLICZNYCH	<ul style="list-style-type: none"> Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych 	4.2.; 6.2.
	WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW TERYTORIALNEGO RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU ORAZ INTEGRACJA PRZESTRZENNA DLA ROZWIJANIA I PEŁNEGO WYKORZYSTANIA POTENCJAŁÓW REGIONALNYCH	<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich Zwiększenie spójności terytorialnej 	2.3.; 2.4.; 6.2.

7.2. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Lipno projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Zbieżność Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 z wojewódzkimi programami zawartymi w dokumencie „Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” przedstawiono poniżej.

W ramach dokumentu Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, ogólna wizja województwa wielkopolskiego przedstawiona jest jako dążenie do uczynienia województwa regionem nowoczesnym i zintegrowanym. Samorząd województwa za cel generalny postawił sobie:

Poprawę jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkującej wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie celów strategicznych:

1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej
2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
3. Zwiększenie spójności województwa
4. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
5. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
6. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
7. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Lipno projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa

Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Zgodność projektu strategicznego Gminy Lipno
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie spójności sieci drogowej • Wzrost różnorodności oraz upowszechnianie efektywnych form transportu • Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego • Lepsze wykorzystanie dróg wodnych • Rozwój transportu zbiorowego • Rozwój komunikacji lotniczej 	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie ochrony przyrody • Ochrona krajobrazu • Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie • Wykorzystanie, racjonalizacja gospodarki zasobami kopalin oraz ograniczanie skutków ich eksploatacji • Ograniczanie emisji substancji do atmosfery • Uporządkowanie gospodarki odpadami • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej • Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego • Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa • Promocja postaw ekologicznych • Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym • Poprawa stanu akustycznego województwa 	2.1.; 2.2.; 2.3.
LEPSZE ZARZĄDZANIE	<ul style="list-style-type: none"> • Optymalizacja gospodarowania energią 	2.2.

ENERGIĄ	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój produkcji i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii • Poprawa bezpieczeństwa energetycznego regionu 	
WZMOCNIENIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO REGIONU	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw • Wzmocnienie roli nauki i badań dla innowacji i rozwoju gospodarczego • Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu • Rozbudowa instytucji otoczenia biznesu • Tworzenie warunków rozwoju inteligentnych specjalizacji, w tym wspieranie sektorów kreatywnych w gospodarce • Rozwój instrumentów finansowych dla gospodarki • Doskonalenie kadr gospodarki • Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych • Tworzenie warunków dla ekspansji gospodarki województwa na rynki zewnętrzne • Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego • Rozwój gospodarki społecznej • Rozwój „srebrnego” sektora gospodarki • Rozwój biznesu i usług zdrowotnych 	2.3.; 3.1.; 3.2.; 5.1.
WZROST KOMPETENCJI MIESZKAŃCÓW I ZATRUDNIENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji • Wsparcie szkolnictwa wyższego • Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności • Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych • Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i technicznego oraz poprawa organizacji rynku pracy • Rozwój kształcenia ustawicznego 	4.1.; 4.2.
ZWIĘKSZANIE ZASOBÓW ORAZ WYRÓWNYWANIE POTENCJAŁÓW SPOŁECZNYCH WOJEWÓDZTWA	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie aktywności zawodowej • Poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej • Promocja zdrowego stylu życia • Wzmacnianie włączenia społecznego • Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej • Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu • Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego 	2.4.; 4.3.; 4.4.; 5.1.; 6.1.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny • Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego • Poprawa warunków mieszkaniowych 	
WZROST BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu • Budowa wizerunku województwa i jego promocja • Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa • Budowa partnerstwa dla innowacji • Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia • Rozwój współpracy terytorialnej 	2.3.; 5.2.; 6.2.

7.3. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020

Z momentem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej samorzady zyskały możliwość pozyskania środków finansowych na dofinansowanie różnych przedsięwzięć, w tym inwestycyjnych.

Z punktu widzenia samorządów gminnych, najważniejszy jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiono listę tych projektów strategicznych Gminy Lipno, które kwalifikują się do uzyskania pomocy, przyporządkowanych do odpowiednich priorytetów w ramach nowego WRPO.

Tabela 5. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+

Oś priorytetowa	Działanie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Lipno
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki • Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski • Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego • Internacjonalizacja gospodarki regionalnej • Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw 	2.3.; 3.1.; 3.2.; 6.2.
ENERGIA	<ul style="list-style-type: none"> • Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych • Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym 	2.2.

	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska 	
ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych • Gospodarka odpadami • Gospodarka wodno-ściekowa • Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego • Ochrona przyrody 	2.1.
TRANSPORT	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura drogowa regionu • Transport kolejowy 	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
RYNEK PRACY	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty realizowane przez PSZ • Aktywizacja zawodowa • Samozatrudnienie i przedsiębiorczość • Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi • Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych • Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne 	5.1.
WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywna integracja • Usługi społeczne i zdrowotne • Ekonomia społeczna 	4.3.; 4.4.; 5.1.; 6.1.
EDUKACJA	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej • Uczenie się przez całe życie • Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy 	4.1.; 4.2.
INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO	<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną • Rewitalizacja obszarów problemowych • Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej 	2.3.; 4.3.; 5.2.

7.4. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026 z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Dla gmin wiejskich duże znaczenie ma także dedykowany im Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Sam samorząd gminny i jego instytucja kultury będą mieli możliwość pozyskania środków w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”.

Konkretne dziedziny wsparcia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działania	Wyszczególnienie	Podziałanie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Lipno
TRANSFER WIEDZY I DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA	Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	4.1.; 4.2.
	Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne	Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych	
ROZWÓJ GOSPODARSTW I DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	Premie dla młodych rolników	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników	2.3.; 3.1.; 3.2.; 6.2.
	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich	
	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi	
	Restrukturyzacja małych gospodarstw	Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw	
	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej	
PODSTAWOWE USŁUGI I ODNOWA WSI NA OBSZARACH WIEJSKICH	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	1.1.; 1.2.; 1.4.; 2.1.; 2.2.; 2.3.; 2.4.; 4.3.; 5.2.
	Gospodarka wodno-ściekowa		
	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej	Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i	

	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.	powiązanej infrastruktury	
	Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej	
WSPARCIE DLA ROZWOJU LOKALNEGO W RAMACH INICJATYWY LEADER (RLKS – ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ)	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	1.1.; 1.2.; 2.3. 4.3.; 4.4. 6.1.; 6.2.
	Wdrażanie projektów współpracy	Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania	
	Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji	
	Wsparcie przygotowawcze	Wsparcie przygotowawcze	

8. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Opracowanie, a następnie zatwierdzenie przez Radę Gminy dokumentu Strategii, to dopiero pierwszy etap cyklu zarządzania strategicznego Gminą. Kolejne jego elementy to:

- wdrażanie zapisów Strategii
- monitorowanie wdrażania Strategii
- ewaluacja (ocena) skutków realizacji działań
- ewentualne korekty planu i jego aktualizacja.

8.1. Wdrażanie zapisów Strategii

Wspólny wysiłek wielu osób, które przyczyniły się najpierw do opracowania szczegółowej diagnozy stanu Gminy, a następnie Strategii jej rozwoju na następnych 10 lat, pójdzie na marne, jeżeli zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty nie będą realizowane. Niestety, często zdarza się, że strategia po uchwaleniu staje się martwym dokumentem, do którego nigdy więcej już się nie sięga.

Strategia powinna być dokumentem żywym – powinna być po prostu podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazującym sposoby ich osiągnięcia. Właśnie po to w pracach nad opracowywaniem Strategii wiele czasu poświęcono na rozpisanie każdego projektu strategicznego na zadania, czas wykonania, wykonawców i podmioty współpracujące.

Aby zaakceptowane przez Radę Gminy zapisy Strategii były realizowane, potrzebny jest organ, który będzie odpowiedzialny za rozdzielanie zadań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz prowadzenie do dokumentu nowych propozycji. W przypadku gminy Lipno organem tym będzie Wójt Gminy, który będzie realizował powyższe zadania w dużej mierze poprzez Zespół ds. Strategii.

Zespół będzie corocznie (do końca marca) przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii w poprzednim roku, zawierające informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień. Konsekwencją wniosków, zawartych w sprawozdaniu może być propozycja nanoszenia zmian w dokumencie, polegających na przykład na zmianach terminów, usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

8.2. Monitoring realizacji Strategii

Monitoring to proces regularnego zbierania i analizowania informacji, dotyczących wdrażania Strategii, prowadzony w trakcie realizacji Strategii. **Ma on odpowiedzieć na pytanie, czy coś, co zostało zaplanowane, faktycznie zostało zrobione.** Monitoring jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem.

Dzięki niemu można:

- podjąć działania zaradcze
- skorygować plany
- zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

- zdobycie wiedzy na temat tego, co w danym momencie powinno zostać już osiągnięte
- sprawdzenie, co faktycznie już zrobiono
- porównanie obydwu informacji i przygotowanie wniosków, czy możliwa jest terminowa realizacja planów
- w zależności od osiągniętych wyników – przygotowanie propozycji korekt
- dokonanie zmian w planach.

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia i określić, jaka skala tych odchyień będzie dla nas akceptowalna.

Monitoringiem w przypadku Gminy Lipno zajmować się będzie Zespół ds. Strategii. W przypadku identyfikacji poważnych problemów w realizacji któregoś z projektów (mogących skutkować całkowitym lub częściowym niezrealizowaniem, albo opóźnieniem), Koordynator Zespołu będzie zgłaszał ten fakt Wójtowi w celu omówienia zaistniałej sytuacji i podjęcia środków zaradczych.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania gminą, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji gminy.

Dla Gminy Lipno sporządzono indywidualny zestaw mierników, będących odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jej terenie. Są to:

- 1) Liczba mieszkańców Gminy
- 2) Poziom dochodów Gminy na 1 mieszkańca
- 3) Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach Gminy
- 4) Odsetek gospodarstw domowych, posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, bądź posiadających przydomową oczyszczalnię ścieków
- 5) Długość utwardzonych dróg gminnych i ścieżek rowerowych
- 6) Odsetek środowisk, korzystających z pomocy społecznej
- 7) Liczba przestępstw
- 8) Liczba wykroczeń
- 9) Powierzchnia Gminy, objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- 10) Liczba podmiotów gospodarczych (REGON)
- 11) Liczba bezrobotnych mieszkańców.

Oceniając w kolejnych latach skutki realizacji Strategii należy wziąć pod uwagę to, że:

- Wartości mierników 1, 2, 3, 4, 5, 9 i 10 powinny się sukcesywnie zwiększać.
- Wartości mierników 6, 7, 8 i 11 powinny się sukcesywnie zmniejszać.

8.3. Ocena skutków realizacji Strategii (ewaluacja)

Ocena (ewaluacja) to spojrzenie na realizację Strategii z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. **Ma ona odpowiedzieć na pytanie, czy coś zostało zrobione dobrze.**

Ocena powinna być prowadzona przez cały okres wdrażania Strategii. Konsekwencjami negatywnej oceny w trakcie realizacji Strategii może być:

- zakończenie danego zadania wcześniej
- zmiana celów
- zmiana sposobów realizacji.

Z kolei ocena końcowa nie wpływa na strategię w trakcie jej realizacji, ale może skutkować nowymi projektami w nowej Strategii. Służy ona zbieraniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

W trakcie dokonywania oceny należy odpowiedzieć na poniższe pytania:

1. Czy poszczególne zadania zostały wdrożone na czas, w ramach założonego budżetu i czy zostały osiągnięte zaplanowane efekty? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić w przyszłości, aby uniknąć błędów?
2. Czy osiągnęliśmy zaplanowane rezultaty (efekty)? Czy beneficjenci są zadowoleni? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby zapewnić lepszą realizację w przyszłości?
 - Co możemy zrobić, aby zwiększyć skuteczność naszych działań?Jeżeli tak, to czy mogliśmy to zrobić bardziej efektywnie (niższy koszt przy takim samym efekcie)?
3. Czy realizacja Strategii przyczyniła się do osiągnięcia naszych celów strategicznych? Czy osiągnięte rezultaty i ich wpływ na cele strategiczne mają długoterminowy charakter? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby osiągnąć bardziej długoterminowy charakter wyników i lepszą ocenę ich wpływu?
 - Co możemy zrobić, aby zwiększyć długoterminowy charakter osiągniętych rezultatów?

Za ewaluację skutków wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Lipno będzie odpowiadać Zespół ds. Strategii, przekazując analizę Wójtowi, a następnie przedkładając go Radzie Gminy.

8.4. Ewentualne korekty planu i jego aktualizacja

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

1. Czas – obowiązująca strategia została opracowana co najmniej kilka lat temu i wymaga przeglądu
2. Nastąpiły istotne zmiany wewnątrz gminy, a szczególnie w jej otoczeniu, które należy uwzględnić w dokumencie Strategii, np. nowa perspektywa budżetu unijnego, kryzys gospodarczy, współpraca w ramach Powiatu
3. Początek kolejnej kadencji samorządu.

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Gminy powinien być dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Lipno będzie pełnić Zespół ds. Strategii. Będzie on zbierać propozycje zmian od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, przewodniczących komisji Rady Gminy oraz szefów jednostek gminnych, a następnie przedstawiać je Wójtowi.

8.5. Informowanie społeczeństwa

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji i misji, zapewnienie mieszkańcom Gminy Lipno jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku. Realizacja Strategii ma służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Gminy dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Urząd Gminy i podległe jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji Raportu i Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową Gminy i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii, przede wszystkim poprzez publikację corocznych, syntetycznych sprawozdań.

9. SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Informacja o realizacji Strategii rozwoju Gminy Lipno na lata 2008-2017.....</i>	12
<i>Tabela 2. Zakres czasowy projektów strategicznych.....</i>	50
<i>Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020</i>	93
<i>Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa</i>	95
<i>Tabela 5. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+</i>	97
<i>Tabela 6. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</i>	99

10. SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety</i>	24
<i>Wykres 2. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym</i>	25
<i>Wykres 3. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców.....</i>	25
<i>Wykres 4. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy</i>	26
<i>Wykres 5. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia. 26</i>	
<i>Wykres 6. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Lipno (procent wskazań)</i>	28
<i>Wykres 7. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Lipno (% odpowiedzi respondentów)</i>	29
<i>Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w Gminie Lipno (% odpowiedzi respondentów)</i>	30
<i>Wykres 9. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	31
<i>Wykres 10. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	32
<i>Wykres 11. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	33

10. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Układ strategii.....</i>	9
--	---

ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY**Strategia Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026**

Szanowni Państwo,

Gmina Lipno przystąpiła do prac nad sporządzeniem najważniejszego dokumentu planistycznego - **Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2017-2026**.

Jedną z form udziału społeczności lokalnej w tworzeniu ww. opracowania jest niniejsze badanie ankietowe. Dzięki niemu pragniemy poznać Państwa opinie na temat warunków życia na terenie Gminy oraz proponowanych kierunków dalszego rozwoju naszej małej ojczyzny. Z tego powodu prosimy Państwa o poświęcenie kilku minut na wypełnienie niniejszego formularza.

Ankieta jest anonimowa!

Dziękujemy bardzo za udzielone odpowiedzi.

I. Jaka jest Pani/Pana ocena warunków życia w Gminie Lipno? Proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę według skali: 5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - przeciętna, 2 - zła, 1 - bardzo zła.						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
Stan infrastruktury drogowej						
Stan infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe)						
Stan infrastruktury wodociągowej (dostępność wodociągów, jakość wody)						
Stan infrastruktury kanalizacji sanitarnej						
Stan infrastruktury teleinformatycznej (Internet, telefony, zasięg sieci komórkowych)						
Stan środowiska przyrodniczego						
Dostępność kultury i rozrywki						
Dostępność infrastruktury sportu i rekreacji						
Dostępność i standard wychowania dzieci - przedszkole						
Jakość nauczania dzieci na terenie Gminy - szkoły podstawowe						
Jakość nauczania młodzieży na terenie Gminy - gimnazjum						
Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy						
Dostępność usług medycznych na terenie Gminy						
Bezpieczeństwo publiczne w Gminie						
Możliwość podjęcia pracy w Gminie						
Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy (transport zbiorowy)						
Powiązania komunikacyjne Gminy z innymi gminami (transport zbiorowy)						
Estetyka Gminy, tereny zielone						
Wizerunek Gminy w mediach (prasie, radiu, telewizji)						
Obsługa administracyjna mieszkańców w Urzędzie Gminy						
Życzliwość mieszkańców i stosunki dobrosąsiedzkie						

II. Proszę wymienić 2 najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Lipno:

1.

2.

III. Proszę wymienić 2 najważniejsze problemy (negatywne aspekty) życia w Gminie Lipno:

1.

2.

IV. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania inwestycyjne (budowlane, remontowe) na terenie całej Gminy Lipno, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

V. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania nieinwestycyjne (czyli zadania społeczne, wydarzenia rekreacyjne, kulturalne, itp.) na terenie Gminy Lipno, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

VI. Proszę wskazać 3 najważniejsze SPRAWY DO ZAŁATWIENIA NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ PAN/PANI MIESZKA:

1.

2.

3.

INNE UWAGI/OPINIE

.....
.....

Proszę uzupełnić poniższą tabelkę							
Wiek	18-29 lat	30-39 lat	40-49 lat		50-59 lat	pow. 60 lat	
Płeć		Mężczyzna			Kobieta		
Wykształcenie	Wyższe	Policealne	Średnie		Zawodowe	Podstawowe/Gimnazjalne	
Status zawodowy	Pracownik etatowy	Przedsiębiorca	Rolnik	Uczeń Student	Emeryt Rencista	Niepracujący	Inny
Miejsce i okres zamieszkania	Miejscowość zamieszkania		Okres zamieszkania w Gminie (w latach)				
			do 5	6-10	11-20	pow. 20	

ZAŁĄCZNIK 2. RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Proces konsultacji społecznych podczas prac nad opracowaniem Strategii rozwoju Gminy Lipno miał bardzo rozbudowany charakter. Konsultacje te miały formę:

- sondażu ankietowego
- pogłębionych wywiadów
- warsztatów strategicznych
- konsultacji on-line
- spotkania końcowego w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu.

Sondaż ankietowy został przeprowadzony wśród mieszkańców Gminy poprzez zamieszczenie formularza na stronie internetowej Gminy oraz rozprowadzanie ankiet w Urzędzie Gminy, sołectwach oraz poprzez młodzież szkolną. Łącznie wypełniono 324 ankiety. Ze względu na dobór próby badanie nie może być traktowane jako w pełni reprezentatywny głos lokalnej społeczności – jego cel był inny – możliwość wypowiedzenia się na temat warunków życia w Gminie i kierunków jej rozwoju przez grupę aktywnych mieszkańców. Sondaż był więc ważną, ale nie jedyną, formą partycypacji społecznej w procesie budowania Strategii.

Kolejną, bardzo ważną formą udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju Gminy, były **wywiady z przedstawicielami środowisk i grup społecznych oraz organizacji i instytucji z terenu Gminy**. Przeprowadzono indywidualne spotkania z kilkudziesięcioma osobami - kluczowymi pracownikami Urzędu Gminy, szefami jednostek gminnych i pozagminnych, radnymi, sołtysami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i młodzieżą gimnazjalną. Ich celem było poznanie opinii tych osób na temat warunków życia na terenie Gminy (stanowiły one podstawę do sporządzenia analizy SWOT) oraz propozycji ich poprawy.

Warsztaty strategiczne (08.11.2016 r.) były podsumowaniem części diagnostycznej prac i wprowadzeniem do części planistycznej. Uczestniczyło w nich szerokie grono przedstawicieli społeczności gminnej – kierownictwa i pracowników Urzędu Gminy, radnych oraz szefów jednostek i instytucji, działających na terenie Gminy. Podczas spotkania wypracowano analizę SWOT oraz sporządzono wstępną wersję wizji i misji rozwoju Gminy. Omówiono także propozycję kilkudziesięciu konkretnych działań, których wdrożenie w okresie obowiązywania Strategii powinno w dużym stopniu przyczynić się do zaspokojenia zgłoszonych potrzeb mieszkańców i doprowadzić do zamierzonego stadium rozwoju Gminy.

W końcowej fazie prac nad Strategią **konsultacjom społecznym został poddany projekt dokumentu**. Miały one dwie formy.

Pierwszą z nich było **zamieszczenie na stronie internetowej Gminy informacji o możliwości zgłoszenia zmian** (propozycji nowych zapisów) **poprzez wypełnienie specjalnego kwestionariusza** i przesłanie go on-line lub pocztą elektroniczną, bądź złożenie osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Lipno. Konsultacje te trwały od 9 do 20 marca 2017 roku.

Drugą formą konsultacji było **otwarte spotkanie dla mieszkańców**, które odbyło się 8 maja 2017 roku w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie.

W ramach żadnej z wymienionych wyżej form konsultacji nie zgłoszono uwag do projektu dokumentu Strategii.